

Funded by
the European Union

Rezultati i nedostaci: institucionalni odgovori na nasilje u porodici u 2025

Mart 2026

Group for Legal
and Political
Studies

Funded by
the European Union

Rezultati i nedostaci: institucionalni odgovori na nasilje u porodici u 2025

Mart 2026

Autor:

Liridon Salihi,
Elona Kurti

Saradnik:

Anesa Kashtanjeva Isufi
Arbresha Sherifi
Astrit Muhaxhiri
Fahri Drenica
Fatjona Musliu
Iilir Koçani
Lorik Kabashi

Mart 2026

Projekat pod nazivom: „Jačanje uloge civilnog društva u borbi protiv društvene nejednakosti i rodno zasnovanog nasilja na Kosovu“ finansira Evropska unija, a sprovodi Grupa za pravne i Političke Studije

* Ova publikacija je objavljena uz finansijsku pomoć Evropske unije. Njen sadržaj je isključiva odgovornost autora i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Group for Legal
and Political
Studies

Sadržaj

1. Uvod.....	04
2. Metodologija.....	05
3. Kosovsko Zakonodavstvo O Nasilju U Porodici: Važeći Okvir I Zaštita.....	06
4. Prijavlivanje Slučajeva Nasilja U Porodici Policiji Kosova.....	09
4.1 Regionalna rasprostranjenost slučajeva nasilja u porodici prijavljenih Policiji Kosova.....	09
4.2 Rodna dimenzija u slučajevima porodičnog nasilja.....	11
4.3 Uloga porodičnih odnosa u dinamici nasilja u porodici.....	13
4.4 Demografska analiza žrtava i osumnjičenih za nasilje u porodici.....	16
5. Rešavanje Slučajeva Nasilja u Porodici od Strane Državnog Tužilaštva.....	17
5.1 Krivične prijave i optužnice: Inicijativa za pravdu i zaštitu.....	18
5.2 Regionalna podela optužnica za nasilje u porodici.....	19
5.3 Evaluacija rada državnog tužioca u slučajevima porodičnog nasilja: Efikasnost i izazovi.....	20
» Stopa rešavanja za 2025. godinu, %.....	20
» Koeficijent obrta predmeta u 2025. godini.....	21
» Vreme za rešavanje 2025. godine.....	21
6. Rešavanje Slučajeva Nasilja u Porodici u Krivičnim Postupcima oOd Strane Osnovnih Sudova na Kosovu Tokom 2025. Godine.....	22
» Stopa rešavanja za 2025. godinu u %.....	23
» Koeficijent obrta predmeta u 2025. godini.....	24
» Vreme rešavanja.....	24
6.1 Analiza podataka o pravosnažnim krivičnim presudama u slučajevima nasilja u porodici od strane osnovnih sudova na Kosovu.....	25
6.2 Unutar sudova: Analiza praćenja rada suda.....	28
6.3 Karakteristike slučajeva porodičnog nasilja prema podacima praćenja.....	30
7. Nalazi i preporuke.....	32

1. Uvod

Fenomen nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja na Kosovu ostaje jedna od stalnih briga kako za građane, tako i za javne institucije koje imaju mandat da ga spreče i bore se protiv njega. Uprkos konkretnim akcijama u sprečavanju ovog fenomena, izazovi institucija i nezadovoljavajuća efikasnost pravosuđa u rešavanju slučajeva ove prirode odražavaju potrebu za povećanjem društvene svesti o negativnim posledicama nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja i zahtevanjem odgovornosti od policije, tužilaštva i sudova u vezi sa institucionalnim rešavanjem takvih slučajeva.

Na osnovu Izveštaja Evropske komisije (EK) za 2025. godinu, procenjeno je da Kosovo ima konsolidovani pravni i institucionalni okvir za rodnu ravnopravnost i borbu protiv rodno zasnovanog nasilja, ali njegova implementacija i sprovođenje nisu dovoljni. Naglašava se da se žene i dalje suočavaju sa višestrukim oblicima diskriminacije, dok je rodno zasnovano nasilje i dalje često, a nasilje u porodici je i dalje njegov najistaknutiji oblik.¹

Ovaj izveštaj, izrađen u okviru projekta pod nazivom: „Jačanje uloge civilnog društva u borbi protiv društvene nejednakosti i rodno zasnovanog nasilja na Kosovu“, koji finansira Evropska unija, predstavlja sveobuhvatnu analizu institucionalnog tretiranja slučajeva nasilja u porodici za 2025. godinu. Izveštaj procenjuje institucionalni pristup Kosovske policije, Državnog tužilaštva i sudova u procesu prijavljivanja, gonjenja i presuđivanja u slučajevima nasilja u porodici.

Rodno zasnovano nasilje javlja se u mnogim oblicima, uključujući seksualno, fizičko, emocionalno ili psihološko, socio-ekonomsko i druge štetne prakse protiv žena. Za potrebe ovog izveštaja, analizirani i predstavljeni podaci odnose se samo na nasilje u porodici sa fokusom na rod.

Uvodni deo izveštaja bavi se trenutnim pravnim okvirom za postupanje u slučajevima nasilja u porodici, razrađujući glavnu osnovu za naknadnu analizu pitanja vezanih za institucionalni tretman slučajeva porodičnog nasilja.

Nakon toga, prvo poglavlje analizira podatke koje je pružila Policija Kosova (PK), fokusirajući se na regionalnu raspodelu prijavljenih slučajeva, demografske trendove, odnos strana u postupku i rodnu zastupljenost. Drugo poglavlje procenjuje učinke osnovnih tužilaštava ispitivanjem obrade krivičnih prijavi i podizanja optužnica u slučajevima nasilja u porodici. Treće poglavlje fokusira se na osnovne sudove i pruža sveobuhvatnu analizu njihove uloge, oslanjajući se na dva glavna izvora podataka: redovno praćenje rada sudova od strane službenika za praćenje koje je angažovala Grupa za pravne i političke studije (GPLS) i detaljnu analizu podataka koje je pružio Sudski savet Kosova (SSK). Ovo poglavlje takođe ispituje Administrativno uputstvo br. 01/2025 o objavljivanju sudskih odluka, kojim je SSK zabranio objavljivanje presuda u krivičnim predmetima koji se odnose na krivična dela počinjena u porodičnim odnosima. U svom završnom delu, izveštaj nudi skup detaljnih i na dokazima zasnovanih preporuka za poboljšanje pristupa pravdi i zaštiti žrtava.

1 Evropska komisija. Izveštaj o Kosovu, 2025, str. 37-38., dostupan na: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/127563ea-4c03-44a4-b56c-2d569afd86a5_en?filename=kosovo-report-2025.pdf

2. Metodologija

Ovaj izveštaj o proceni obuhvata period od 1. januara 2025. do 31. decembra 2025. godine i sastavljen je na osnovu podataka dobijenih iz dva glavna izvora: zvaničnih podataka ključnih institucija uključenih u rešavanje slučajeva nasilja u porodici, naime Policije Kosova (PK), Državnog tužioca (DT) i SSK, a drugi izvor su podaci prikupljeni putem sistematskog praćenja sudova koje sprovodi GLPS. Podaci PK, DT i SSK prikupljeni su i analizirani za celu 2025. godinu, dok podaci o praćenju sudova obuhvataju period maj-decembar 2025. godine.

Zvanični podaci dobijeni od PK, DT i SSK uključuju statistiku o izveštajima, optužnicama i presuđenim slučajevima vezanim za slučajeve nasilja u porodici. Iz baze podataka dobijene od SSK, ovaj izveštaj je izdvojio broj novih slučajeva primljenih u toku godine, broj rešenih i nerešenih slučajeva, kao i vrste presuda i osuđujućih presuda. Ostatak podataka u vezi sa kosovskim sudovima zaključen je na osnovu praćenja slučajeva u sudovima od strane GLPS. Analiza i poređenje podataka iz tužilačkog i sudskog sistema sprovedeno je u skladu sa metodologijom Evropske komisije za efikasnost pravosuđa (CEPEJ), kroz indikatore kao što su: procenat stope rešavanja, koeficijent obrta predmeta i vreme rešavanja. Ova metodologija je takođe praćena u prethodnom izveštaju koji je GLPS objavio za period jul 2023. - jun 2024, u okviru inicijative JUST REACT.²

U međuvremenu, podaci dobijeni sistematskim praćenjem sedam osnovnih sudova korišćeni su za procenu efikasnosti pravosuđa u zakazivanju i vođenju sudskih ročišta u slučajevima nasilja u porodici. Takođe identifikuju proceduralne povrede utvrđene tokom perioda praćenja. Za potrebe ovog izveštaja, praćeno je ukupno 830 sudskih sednica, a analizirani su odabrani podaci za 568 presuda koje je primio SSK. Sudski predmeti su praćeni uz strogu poverljivost postupka i pravila utvrđenih u Memorandumu o saradnji između SSK i GLPS.³ Kao deo programa Just React, GLPS je izradio Priručnik o rodno osetljivom praćenju sudova u slučajevima rodno zasnovanog nasilja.⁴ Ovaj priručnik služi kao ključna referenca za prakse praćenja koje računavaju rodnu ravnopravnost i namenjen je istraživačima, posmatračima projekata i drugim zainteresovanim stranama uključenim u praćenje sudskih postupaka.

2 Grupa za pravne i političke studije, Institucionalni tretman slučajeva porodičnog nasilja: jul 2023 – jun 2024, novembar 2025, dostupno na: <https://legalpoliticalstudies.org/institutional-treatment-of-domestic-violence-cases-july-2023-june-2024/>

3 Sudski savet Kosova, Memorandum o saradnji između: Sudskog saveta Kosova (SSK) i Grupe za pravne i političke studije (GLPS), 2025, dostupno na: https://www.gjyqesori-rks.org/wp-content/uploads/lgs/29228_Memorandum%20i%20bashk%C3%ABpunimit%20nd%C3%ABrmjet%20KGJK%20%20dhe%20GLPS_ALB.pdf

4 GLPS, Priručnik o rodno osetljivom praćenju sudova u slučajevima rodno zasnovanog nasilja, dostupan na: <https://legalpoliticalstudies.org/wp-content/uploads/2025/12/GLPS-Manual-on-Gender-Sensitive-Court-Monitoring.pdf>.

3. Kosovsko Zakonodavstvo O Nasilju U Porodici: Važeći Okvir I Zaštita

U kontekstu svog evoluirajućeg institucionalnog i pravnog okruženja, Kosovo je postiglo značajan napredak u proteklih 25 godina u usvajanju zakona usmerenih na sprečavanje i borbu protiv nasilja u porodici, i rodno zasnovanog nasilja u širem smislu. Ovaj zakon takođe utvrđuje odgovornosti građana i institucija da zaštite žrtve i potencijalne žrtve od različitih oblika nasilja, uključujući nasilje u porodici ili nasilje nad ženama, koje ostaje najrasprostranjeniji oblik rodno zasnovanog nasilja.

Domaći pravni okvir u vezi sa rodno zasnovanim nasiljem i nasiljem u porodici je sledeći:

Ustav Republike Kosovo, član 22, devet (9) direktno primenjivih međunarodnih instrumenata:

Ustav Republike Kosovo, član 22, devet (9) direktno primenjivih međunarodnih instrumenata:

Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima;

Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njeni protokoli;

Okvirna konvencija Saveta Evrope za zaštitu nacionalnih manjina;

Konvencija o eliminaciji svih vrsta rasne diskriminacije;

Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena;

Konvencija o pravima deteta;

Konvencija protiv mučenja i drugih okrutnih, nehumanih i ponižavajućih postupaka;

Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija)

Krivični zakon republike Kosovo br. 06/L-074 i zakon br. 08/L-188 o izmenama i dopunama Krivičnog zakona br. 06/L-074 republike Kosovo.

Zakonik br. 08/L-032 ro krivičnom postupku i zakon br. 08/L-187 o izmenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku br. 08/L-032

Zakon br. 08/L-185 o prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja;

Zakon br.05/L-020 o rodnoj ravnopravnosti;

Zakon br. 05/L-021 o zaštiti od diskriminacije;

Zakon br. 08/L-109 o kompenzaciji žrtava zločina;

Zakon br. 05/L-003 o elektronskom nadzoru osoba čije kretanje je ograničeno odlukom suda

Standardne operativne procedure Kancelarije za zaštitu i pomoć žrtvama (Kancelarija tužioca)

Standarde operativne procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu (Agencija za rodnu ravnopravnost)

Državni protokol za upravljanje slučajevima seksualnog nasilja na Kosovu.

Kao najviši pravni akt, Ustav Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u poglavlju o pravima i slobodama sadrži, između ostalog, ustavne principe i garancije kojima se garantuje pravo na život i poštovanje fizičkog i psihološkog integriteta svakog građanina, zahtevajući da se isto nameće i ograničava samo zakonom. Radi poštovanja ljudskih prava i sloboda, Ustav predviđa da, u slučajevima sukoba, međunarodni sporazumi i instrumenti imaju prednost nad odredbama zakona i drugih akata javnih institucija.

U tom okviru, Skupština Republike Kosovo usvojila je amandman br. 26 na Ustav 2020. godine, kojim se Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) priznaje među međunarodnim instrumentima i sporazumima koji garantuju ljudska prava i slobode. S obzirom na to da je nasilje u porodici u našoj zemlji uglavnom rodno zasnovano, pri čemu žene čine većinu žrtava, uključivanje Istanbulske konvencije u naš Ustav predstavlja važan korak i odgovor na ovu pojavu jer se ovaj međunarodni instrument fokusira na nasilje kao kršenje ljudskih prava i oblik rodne diskriminacije, posebno nad ženama.⁵

Radi zaštite dostojanstva žrtava fizičkog, psihološkog ili ekonomskog nasilja i obezbeđivanja krivične odgovornosti počilaca, krivično delo nasilja u porodici definisano je u Krivičnom zakoniku Kosova (u daljem tekstu: Zakonik), koji je na snazi od aprila 2019. godine. U međuvremenu, dopunom i izmenama Zakonika iz 2023. godine, izvršene su neke značajne izmene u vezi sa aspektom krivičnog gonjenja u slučajevima nasilja u porodici i nasilja nad ženama u javnom životu. Ovo poslednje je sada takođe inkriminisano kao krivično delo definisano kao: „Svako ko, sa ciljem zastrašivanja ili prisiljavanja da deluju protiv svoje volje, namerno vrši fizičko, psihološko, seksualno, ekonomsko nasilje, u direktnom ili indirektnom obliku, nad ženama koje obavljaju javne funkcije ili kandidatkinjama za obavljanje javnih funkcija kažnjava se novčanom kaznom i zatvorom od šest (6) meseci do tri (3) godine.“⁶

Iako je krivična sankcija predviđena za počinioce porodičnog nasilja, maksimalna kazna je 3 godine zatvora, izmena i dopuna Krivičnog zakonika iz 2023. godine donele su nekoliko novina u pogledu dodatnih kazni koje sudovi mogu izreći onima koji su proglašeni krivim, kao što su: zabrana kupovine na aukcijama javne imovine, javne imovine ili licenci koje je izdala javna vlast u bilo kojoj službi u trajanju od tri (3) do deset (10) godina; zabrana prijavljivanja kao strateškog investitora i bilo kog drugog oblika korišćenja privilegija koje daje važeće zakonodavstvo u trajanju od tri (3) do deset (10) godina; zabrana kandidovanja za javne funkcije u trajanju od tri (3) do deset (10) godina i zabrana zaposlenja u javnom sektoru.

Da bi se bolje ispunili ciljevi i zahtevi Istanbulske konvencije i preduzele preventivne mere protiv nasilja nad ženama, nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja, Kosovo je 2023. godine usvojilo Zakon o sprečavanju i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja. Ovim zakonom se uvode nove dodatne mere koje imaju za cilj zaštitu i doprinos eliminaciji svih oblika diskriminacije žena, promociju rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena, kao i izgradnju neophodnih mehanizama za pružanje podrške žrtvama svih oblika nasilja.⁷

5 Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija), član 3, dostupna na: <https://rm.coe.int/168008482e>

6 Zakon br. 08/L-188 o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika br. 06/L-074 Republike Kosovo, dostupan na: <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=84232>

7 Službeni glasnik Republike Kosovo, Zakon br. 08/L-185 o sprečavanju i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja, 2023, dostupan na: <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=83131>

Ovaj zakon takođe jasno definiše svoj obim određivanjem obaveze javnih, privatnih institucija, civilnog društva i drugih stručnjaka da pomažu i štite žrtve porodičnog nasilja. Za razliku od prethodnog zakona, novi zakon takođe definiše konkretne dužnosti i odgovornosti institucija kao što su: Vlada Republike Kosovo, Agencija za rodnu ravnopravnost (AGE), Kancelarija za zaštitu i pomoć žrtvama (OPVA), Policija Kosova, nadležno Ministarstvo za socijalnu zaštitu, Centar za socijalni rad, skloništa, mediji i sudovi.

S obzirom na to da se nasilje u porodici u našoj zemlji najčešće predstavlja kao nasilje nad ženama (supruga, ćerka, sestra itd.), ne samo ovaj Zakon, već i drugi gore pomenuti instrumenti, pored promocije ravnopravnosti građana, uključujući i rodnu komponentu, fokusiraju se na sprečavanje i borbu protiv porodičnog nasilja nad ženama definisanjem mehanizama sa ciljem zaštite, očuvanja i promocije njihovog dostojanstva. Što se tiče zakonske implementacije, značajan primer je skoro desetogodišnje kašnjenje u praktičnoj primeni Zakona br. 05/L-003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno sudskom odlukom, koji je na snazi od 2015. godine. Međutim, zbog nedostatka adekvatnog budžetiranja i planiranja, njegova primena je počela tek krajem 2024. godine.⁸

U ovom kontekstu, može se zaključiti da je Kosovo uspostavilo sveobuhvatni zakonodavni okvir za zaštitu od nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja. Međutim, institucionalni napori trebalo bi da dodatno daju prioritet efikasnoj i doslednoj primeni ovog okvira, ojačaju pravne mere zaštite, a posebno da se pozabave problemom onlajn nasilja nad ženama.

Izmenama Krivičnog zakonika predviđeno je posebno krivično delo za one koji namerno vrše direktno ili indirektno nasilje nad ženama koje obavljaju javne funkcije ili kandidatkinjama za javne funkcije, sa ciljem zastrašivanja ili prisiljavanja da deluju protiv svoje volje. Međutim, onlajn nasilje trebalo bi da bude prepoznato i kao oblik krivične odgovornosti, a ne da ostane samo u okviru građanskih sporova kao što su uvreda ili kleveta.

Javne institucije moraju da obezbede strogu primenu zakonskog okvira o sprečavanju i borbi protiv nasilja u porodici i nasilja nad ženama. Ovaj pristup treba da garantuje rodnu ravnopravnost, zaštiti dostojanstvo svakog građanina i osigura da počinioci dobiju adekvatne kazne i mere resocijalizacije kako bi se sprečio budući recidiv.

8 Telegrafi.com, Sistem elektronskog nadzora pokrenut kao alat za sprečavanje nasilja u porodici, decembar 2024, dostupno na: <https://telegrafi.com/lansohet-sistemi-hallkave-per-mbikeqyrje-elektronike-si-mjet-per-parandalimin-e-dhunes-ne-familje/>

4. Prijavljivanje Slučajeva Nasilja U Porodici Policiji Kosova

Policija Kosova igra centralnu ulogu u prevenciji i reagovanju na nasilje u porodici i rodno zasnovano nasilje. Njihove odgovornosti uključuju obezbeđivanje zaštite žrtava, identifikaciju počinitelja i podršku krivičnom gonjenju u skladu sa važećim zakonskim propisima. Pored reagovanja u vanrednim situacijama, Policija Kosova je takođe odgovorna za sprovođenje sudskih zaštitnih naloga i za održavanje efikasne koordinacije sa drugim relevantnim institucijama koje se bave rešavanjem problema nasilja u porodici.

Kao osnova za procenu institucionalnog odgovora na nasilje u porodici i rodno zasnovano nasilje, ovo poglavlje procenjuje učinke Policije Kosova za period januar – decembar 2025. Analiza se fokusira na geografsku rasprostranjenost prijavljenih slučajeva, rodne obrasce, porodične odnose između žrtava i osumnjičenih i najpogođenije starosne grupe, pružajući sveobuhvatan pregled ključnih trendova i dinamike.

4.1 Regionalna rasprostranjenost slučajeva nasilja u porodici prijavljenih Policiji Kosova

Tokom 2025. godine, Policija Kosova je zabeležila ukupno 2.815 slučajeva nasilja u porodici, što predstavlja smanjenje od približno 4,9% u poređenju sa 2024. godinom, kada je prijavljeno 2.961 slučaj.⁹ U apsolutnom smislu, Priština ima najveći broj prijavljenih slučajeva, sa ukupno 960 slučajeva. Ovaj ishod je očekivan, s obzirom na to da je Priština glavni grad i najnaseljeniji region u zemlji. Kao i u prethodnim godišnjim procenama organizacije Just React, kako bi se osigurala tačnija i uporediva procena među regionima, analiza se primenjuje na stopu incidencije na 10.000 stanovnika, što uzima u obzir razlike u veličini populacije. Ovaj standardizovani pristup omogućava uravnoteženije poređenje incidencije porodičnog nasilja među regionima.¹⁰ Treba napomenuti da su podaci o stanovništvu korišćeni u ovoj analizi zasnovani na poslednjem popisu stanovništva na Kosovu, završenom 2024. godine.¹¹

Prema analiziranim zvaničnim podacima, Severna Mitrovica¹² beleži najveću učestalost prijavljenih slučajeva nasilja u porodici za posmatrani period. Uprkos relativno maloj populaciji 23.657 stanovnika, ovaj region pokazuje stopu incidencije 24,93 slučaja na 10.000 stanovnika, najviši među svim regionima. Ovo ukazuje na nesrazmerno visok nivo prijavljenih slučajeva u odnosu na veličinu populacije. Gnjilane¹³ sledi drugo, sa učestalošću 20,49 slučajeva na 10.000 stanovnika, izračunato iz populacije od 154.669 stanovnika i 317 prijavljenih slučajeva.

9 Podaci koje je Policija Kosova primila putem zahteva za slobodan pristup informacijama 21. januara 2026. godine.

10 Incidencija (učestalost) u pravnom i kriminološkom kontekstu je stopa novih slučajeva određene vrste kriminala, kao što je nasilje u porodici, koji se javljaju unutar populacije tokom određenog perioda.

11 Podaci sa poslednjeg sprovedenog popisa mogu se pronaći na: https://askdata.rks-gov.net/pxweb/sq/ASKdata/ASKdata_Population_Estimate.%20projection%20and%20structure%20of%20population_Population%20estimate/estimationCensus1921_2024.px/

12 Regionalna direkcija policije u Severnoj Mitrovici obuhvata Severnu Mitrovicu, Zubin Potok, Zvečan, Leposavić, videti više na: <https://www.kosovopolicie.com/en/regional-directorates/rdp-mitrovica-north/>.

13 Regionalna direkcija policije u Gnjilanu obuhvata Gnjilane, Kamenicu i Vitinu, Novo Brdo, Klokot, Parteš i Ranilug, videti više na: <https://www.kosovopolicie.com/en/regional-directorates/rdp-prishtina/>.

Region Peći¹⁴ nalazi se na trećem mestu, sa stopom incidencije od 19,66 slučajeva na 10.000 stanovnika. Peć ima populaciju od 177.974 stanovnika i snimljeno 350 prijavljenih slučajeva tokom izveštajnog perioda. Priština¹⁵ se rangira sledeća, sa učestalošću 18,94 slučaja na 10.000 stanovnika kao najnaseljeniji region, sa 506.814 stanovnika i 960 prijavljenih slučajeva, Priština beleži najveći apsolutni broj slučajeva.

Đakovica¹⁶ sledi sa stopom incidencije od 17,58 slučajeva na 10.000 stanovnika. Sa populacijom od 164.386 stanovnika i 289 prijavljenih slučajeva, incidencija Đakovice ostaje umerena u poređenju sa regionima rangiranim više. Južna Mitrovica¹⁷ beleži pojavu 14,19 slučajeva na 10.000 stanovnika s obzirom na populaciju od 166.934 stanovnika i 237 prijavljenih slučajeva, ovaj region pokazuje nižu incidenciju u poređenju sa više rangiranim regionima, uprkos značajnom apsolutnom broju slučajeva. Uroševac¹⁸ ima stopu incidencije 13,73 slučaja na 10.000 stanovnika, sa 248 prijavljenih slučajeva među populacijom od 180.583 stanovnika.

Prizren¹⁹ beleži najnižu stopu prijavljenih slučajeva porodičnog nasilja, sa 12,79 slučajeva na 10.000 stanovnika uprkos velikoj populaciji 227.498 stanovnika, Prizren ima mali broj prijavljenih slučajeva 355.

Tabela 1. Prijavljeni slučajevi porodičnog nasilja Policiji Kosova u periodu januar – decembar 2025.

Region	Broj prijavljenih slučajeva	Stanovništvo regiona	Stopa od 10.000 stanovnika
Priština	960	506.814	18,9
Gnjilane	317	154.669	20,5
Uroševac	248	180.583	13,7
Đakovica	289	164.386	17,6
Peć	350	177.974	19,7
Prizren	355	227.498	15,6
Južna Mitrovica	237	166.934	14,2
Severna Mitrovica	59	23.657	24,9
Ukupno	2.815	1.602.505	17,6

14 Regionalna direkcija policije u Peći obuhvata Peć, Istok, Klinu, Dečane i Junik, videti više na: <https://www.kosovopolicie.com/en/regional-directorates/rdp-peja/>.

15 Regionalna direkcija policije u Prištini obuhvata Prištinu, Kosovo Polje, Obilić, Podujevo, Lipljan, Gračanicu i Glogovac, pogledajte više na: <https://www.kosovopolicie.com/en/regional-directorates/rdp-prishtina/>.

16 Regionalna direkcija policije u Đakovici obuhvata Đakovicu, Orahovac i Mališevo, videti više na: <https://www.kosovopolicie.com/en/regional-directorates/rdp-gjakova/>.

17 Regionalna direkcija policije u Južnoj Mitrovici obuhvata Južnu Mitrovicu, Vučitrn i Srbicuj, videti više na: <https://www.kosovopolicie.com/en/regional-directorates/rdp-mitrovica-south/>.

18 Regionalna direkcija policije u Uroševcu obuhvata Uroševac, Štimlje, Kačanik, Štrpce i Elez Han, videti više na: <https://www.kosovopolicie.com/en/regional-directorates/rdp-ferizaj/>.

19 Regionalna direkcija policije u Prizrenu obuhvata Prizren, Suvu Reku, Mamušu i Dragaš, videte više na: <https://www.kosovopolicie.com/en/regional-directorates/rdp-prizreni/>.

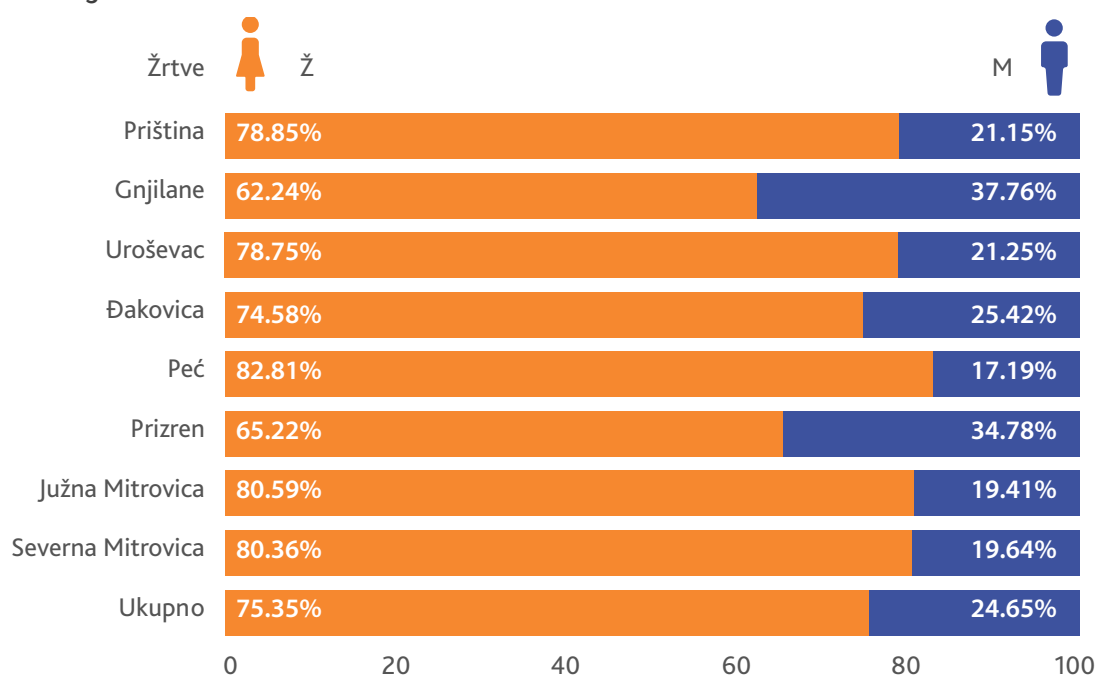
4.2 Rodna dimenzija u slučajevima porodičnog nasilja

Podaci koje je Policija Kosova dostavila za 2025. godinu jasno odražavaju rodna dimenzija porodičnog nasilja, otkrivajući značajnu razliku između ženske i muške žrtve u svim regionima. Raspodela žrtava dosledno pokazuje da su žene najčešće prijavljene žrtve, dok muškarci predstavljaju znatno manji udeo. Ovaj obrazac ističe ne samo rasprostranjenost porodičnog nasilja već i upornost rodne nejednakosti i patrijarhalne strukture unutar kosovskog društva.

Ovaj nalaz je u skladu sa međunarodno priznatim standardima o rodno zasnovanom nasilju pod Istanbulskom konvencijom, nasilje nad ženama je prepoznato kao kršenje ljudskih prava i oblik rodno zasnovane diskriminacije.²⁰ Takvo nasilje obuhvata fizičko, psihološko, seksualno i ekonomsko zlostavljanje i na Kosovu odražava posebno ranjiv položaj žena u porodičnim i društvenim odnosima.

Na nacionalnom nivou, ukupan broj žrtava je 2.836, od čega je 2.137 ili 75,35% žena, a 699 ili 24,65% muškaraca. Regionalna podela dodatno pojačava ovu neravnotežu između polova. Priština - od 960 žrtava, 757 (78,85%) su sve žene, dok su muškarci. 203 su muškarci (21,15%). Peć ima najveći udeo ženskih žrtava, sa 289 od 349 (82,81%), a odmah zatim Južna Mitrovica, gde su 191 od 237 (80,59%) žrtava žene, i Severna Mitrovica gde su 45 od 56 (80,36%) ukupno prijavljenih žrtava žene. Uroševac takođe pokazuje visok udeo žena žrtava sa 189 od 240 (75,75%), dok Đakovica prijavljuje 220 ženskih žrtava od 295 (74,85%). Gnjilane i Prizren pokazuju relativno niži udeo žena žrtava, žene i dalje ostaju većina u oba regiona, što čini 206 od 331 (62,24%) u Gnjilanu i 240 od 368 (65,22%) u Prizrenu. Čak i u ovim opštinama, podaci potvrđuju da nasilje u porodici nesrazmerno pogađa žene, što potkrepljuje zaključak da je rodno zasnovano nasilje i dalje široko rasprostranjeno širom Kosova, bez obzira na regionalne razlike.

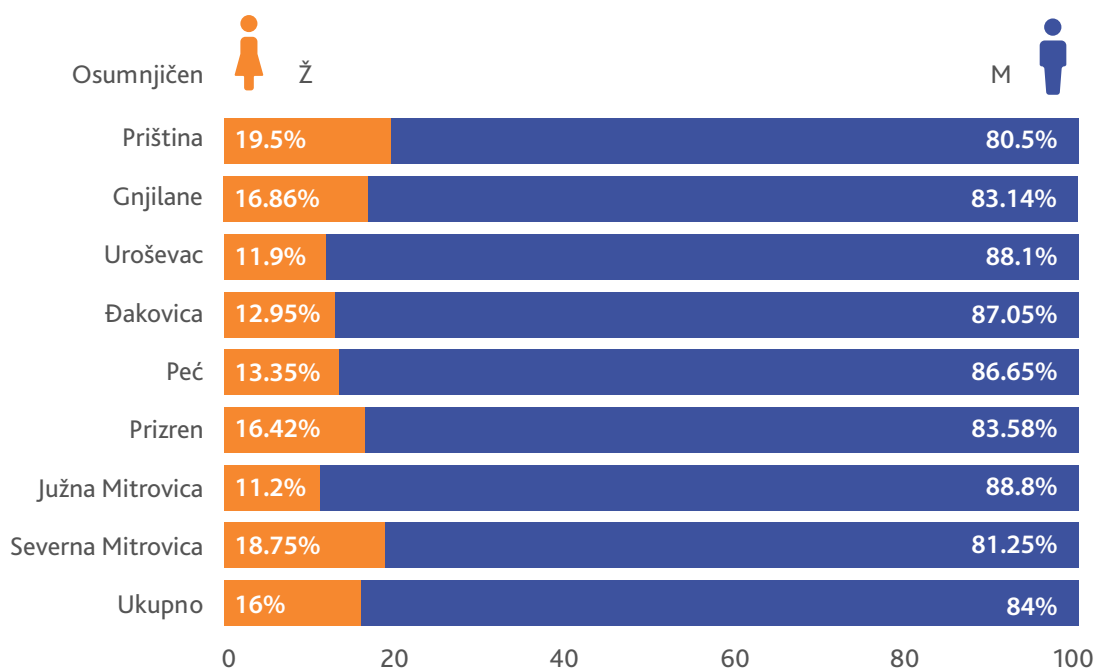
Grafikon 1. Rodna raspodela žrtava u različitim regionima u periodu od januara do decembra 2025. godine.

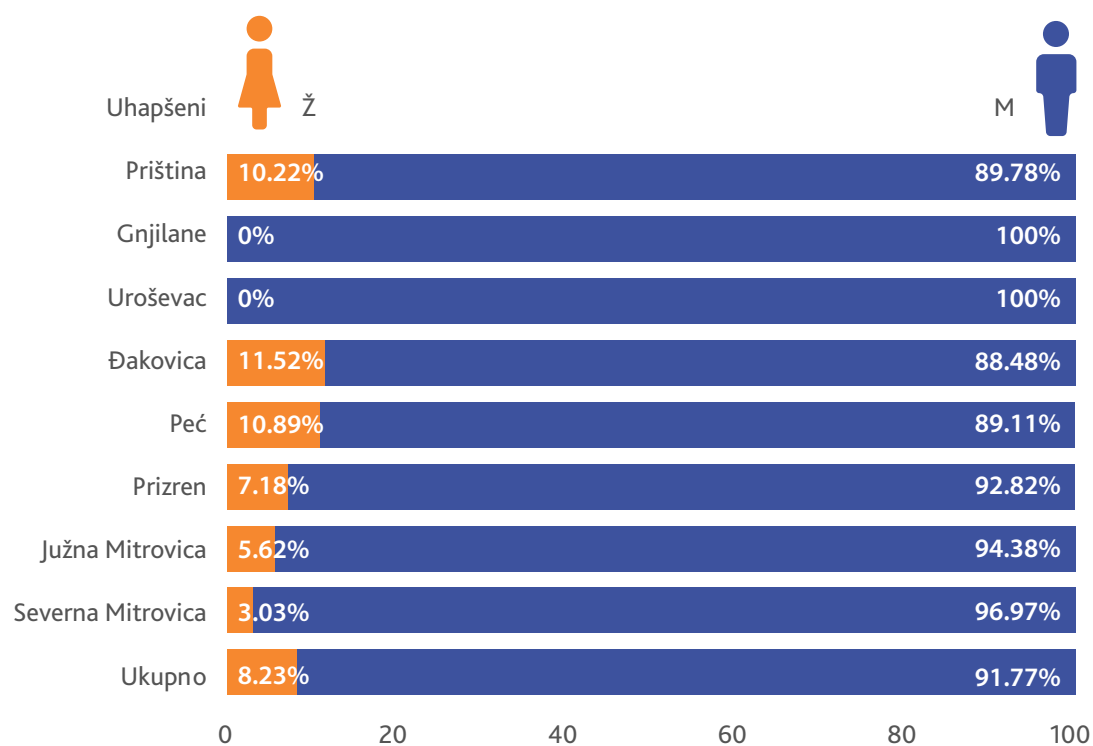
²⁰ Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija), dostupna na: [CETS 210 - Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence](#)

Podaci su u skladu sa profilima žrtava i počinitelja. Od 1.081 osobe uhapšene zbog nasilja u porodici, 992 su bili muškarci (91,7%), dok su 89 žene (8,2%). Dok je od ukupno 2.998 osumnjičenih, 2.519 bilo muškaraca (84%) i 479 žena (16%).

Grafikon 2. Raspodela osumnjičenih osoba po polu u različitim regionima u periodu januar – decembar 2025. godine.

Grafikon 3. Rodna raspodela uhapšenih osoba u različitim regionima u periodu januar – decembar 2025. godine.

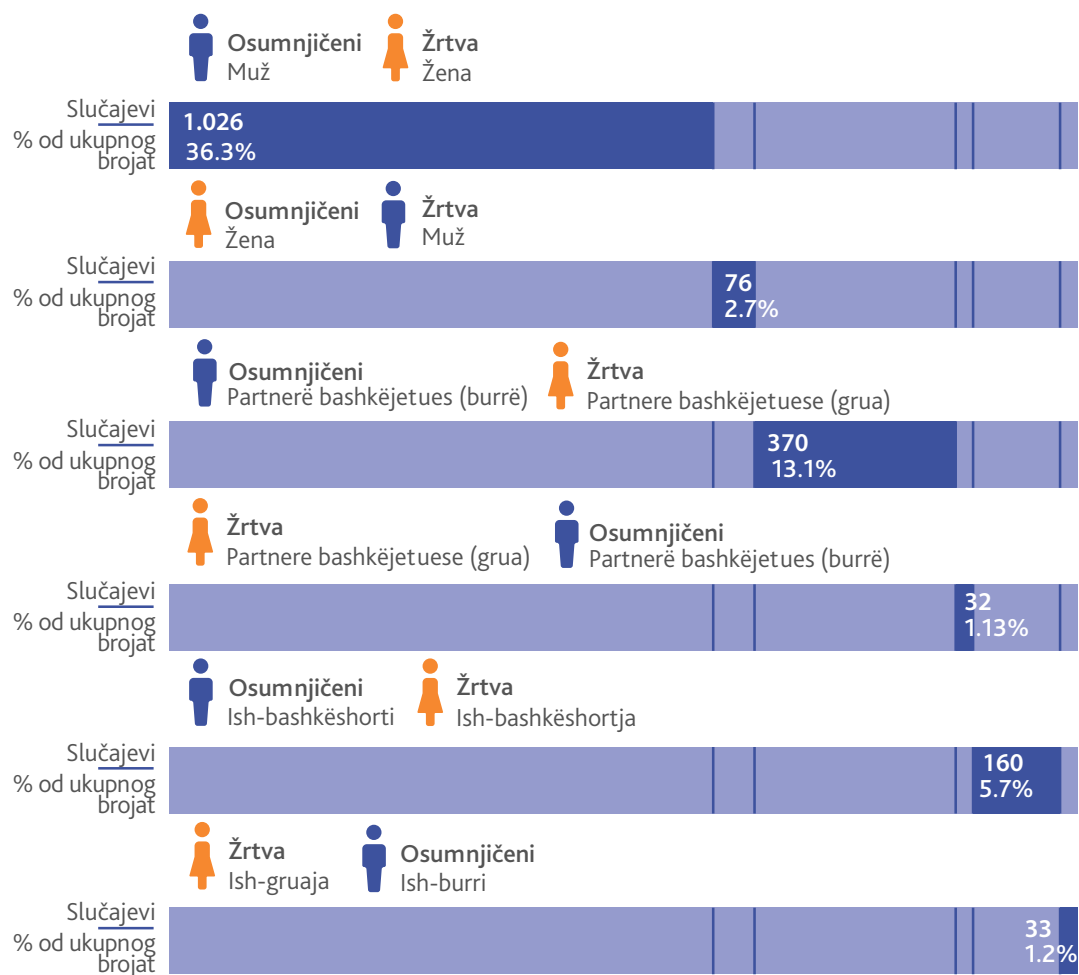

Generalno, podaci pokazuju da je nasilje u porodici na Kosovu pretežno upereno protiv žena. Ova realnost ukazuje na kontinuirani uticaj patrijarhalnih normi i nejednakih odnosa moći, uprkos činjenici da običajno pravo ne predstavlja formalni izvor prava na Kosovu. Rešavanje ovog fenomena zahteva ne samo efikasno sprovođenje zakona već i šire društvene promene.

4.3 Uloga porodičnih odnosa u dinamici nasilja u porodici

Podaci koje je pružila Policija Kosova pružaju jasnu sliku o tome kako se nasilje u porodici dešava u bliskim porodičnim odnosima, često uključujući ljude koji su emocionalno i ekonomski povezani. Od 2.827 osoba uključenih u nasilje u porodici, podaci Policije Kosova pokazuju da su 36,3% ili 1.026 mušev ti koji vrše nasilje nad svojim ženama, što nasilje u braku čini najčešćim oblikom nasilja u porodici. Slično tome, 13,1% ili 370 muškaraca počinilo je nasilje nad svojim vanbračnim partnerkama (ženama), a 5,7% ili 160 počinilaca bili su bivši mušev ti koji su počinili nasilje nad svojim bivšim ženama.

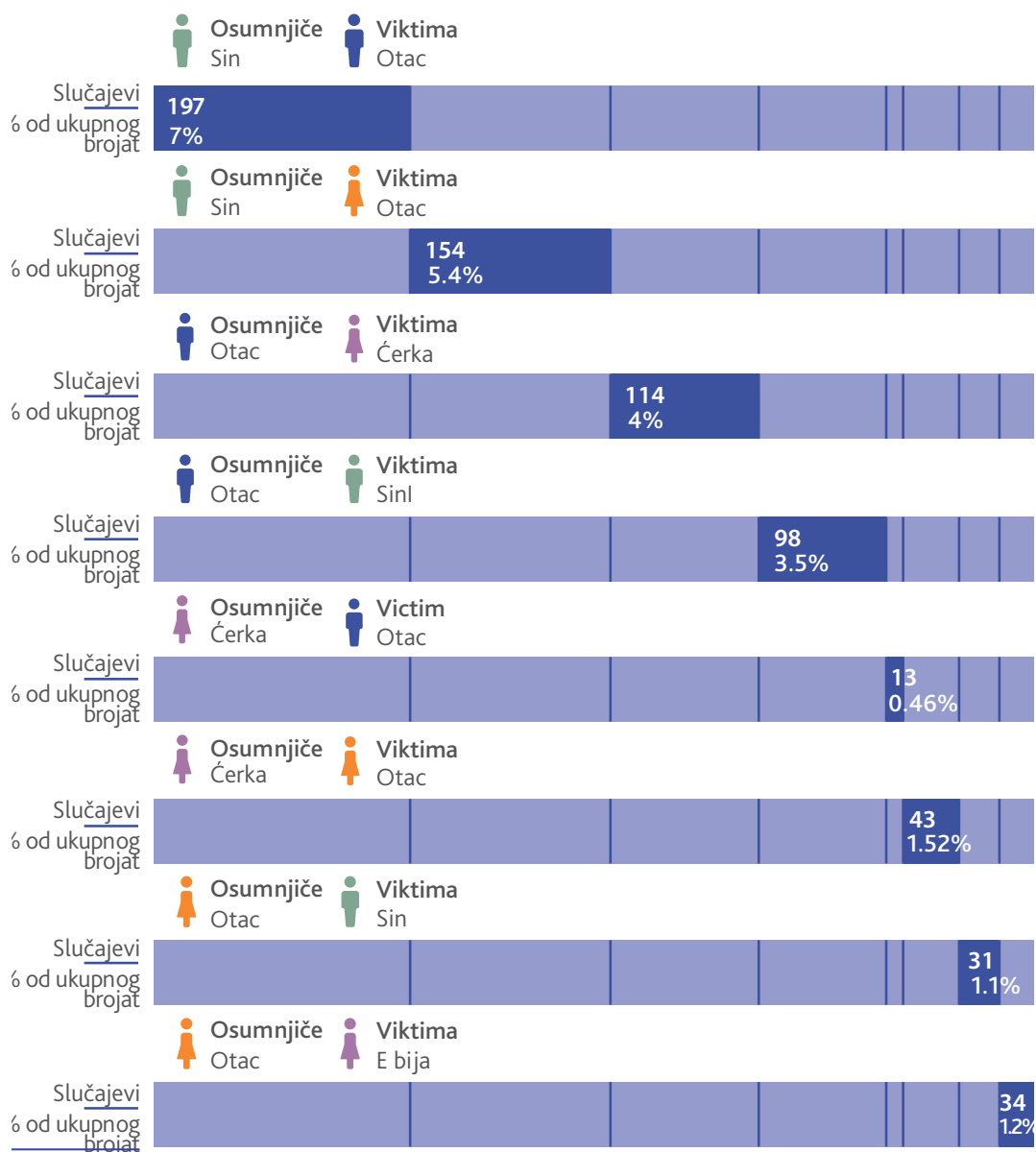
Grafikon 4. Odnosi između osumnjičenih i žrtava: supružnici i intimni partneri.

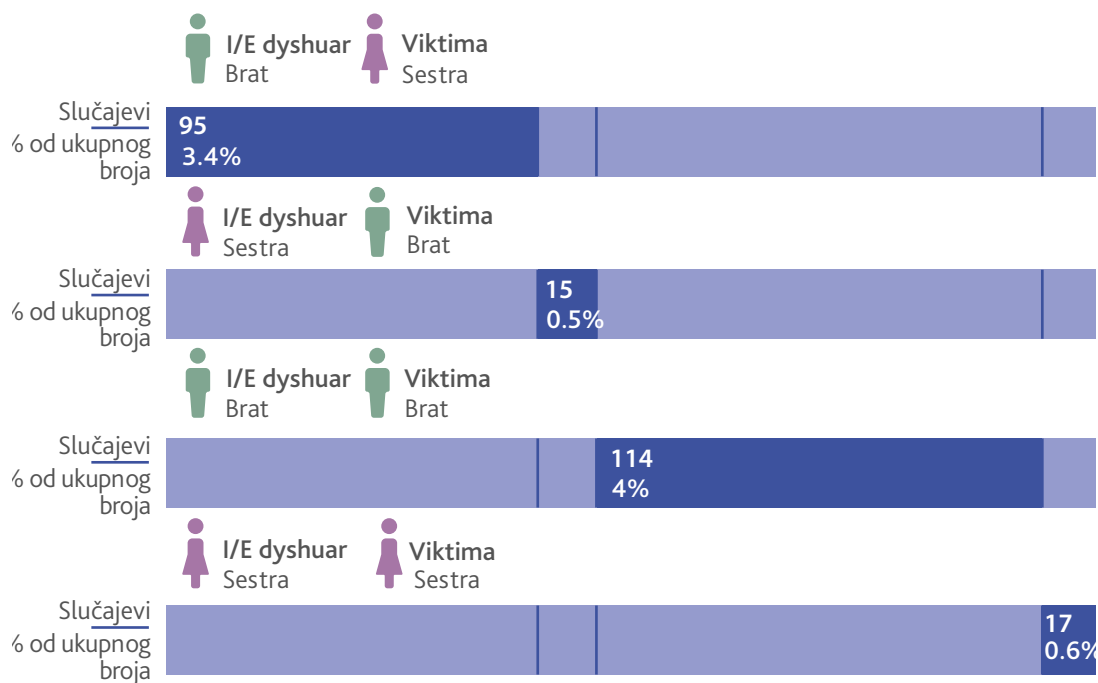
Ovi nalazi su u skladu sa globalnim trendovima. Prema podacima Svetske zdravstvene organizacije, oko jedne od tri žene širom sveta (30%) doživljava fizičko ili seksualno nasilje od strane intimnog partnera tokom svog života,²¹ naglašavajući da ovo nije izolovani problem već široko rasprostranjen društveni problem.

U drugim porodičnim odnosima, podaci Policije Kosova takođe pokazuju da se nasilje u porodici proteže izvan partnerskih odnosa. Značajan broj slučajeva uključuje nasilje između roditelja i dece, posebno nasilje koje počinje sinovi nad roditeljima, kao i incidente između braće i sestara i članova šire porodice. Ovo ukazuje na to da nasilje u porodici pogađa porodice kroz generacije i unutar širih porodičnih mreža. 7% ili 197 sinova počinilo je nasilje nad svojim ocem, 5,6% ili 154 sina nad svojim majkama. 4% ili 114 očeva počinilo je nasilje nad svojim ćerkama, dok je 3,5% ili 98 očeva počinilo nasilje nad svojim sinovima.

Grafikon 5. Odnosi između osumnjičenih i žrtava: odnosi roditelj-dete.

21 Svetska zdravstvena organizacija, Nasilje nad ženama, dostupno na: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>.

Grafikon 6. Odnosi između osumnjičenih i žrtava: braća i sestre.

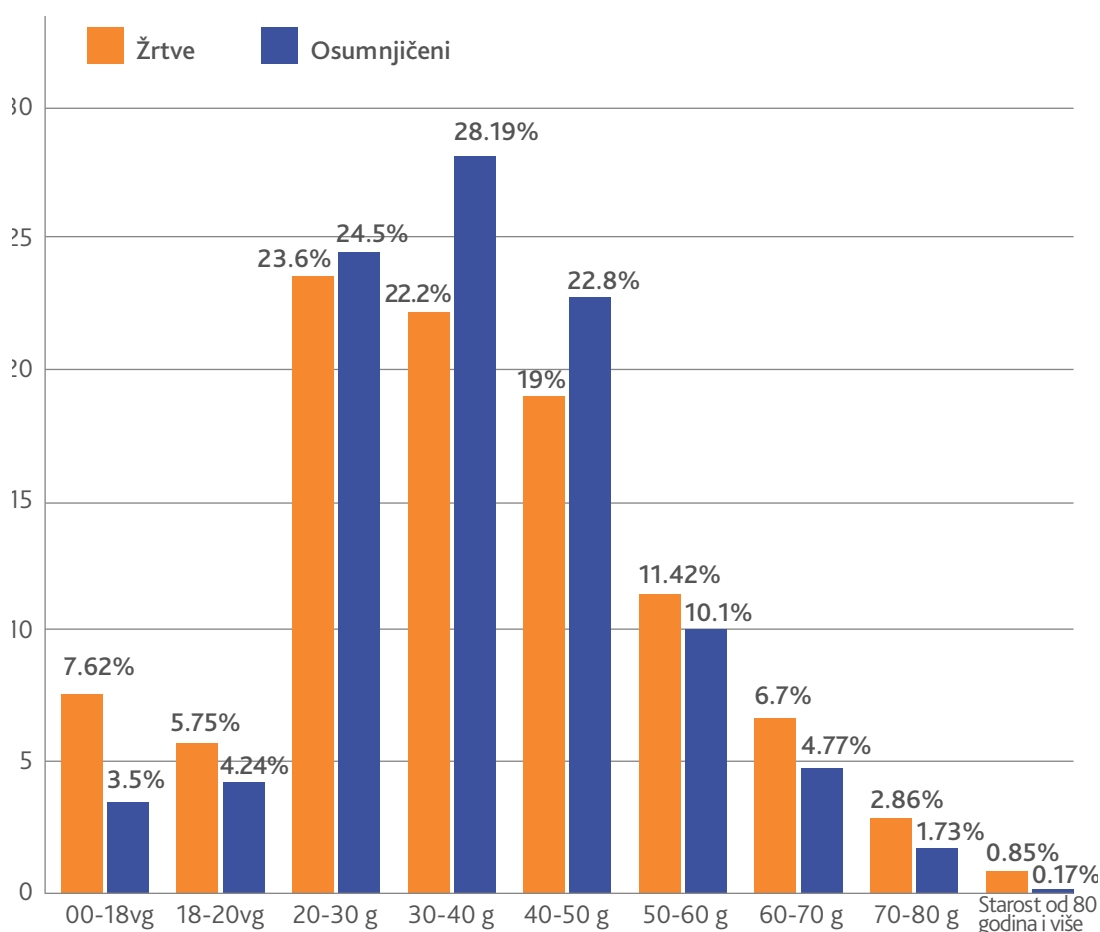
Svi ostali srodnici, uključujući rodbinu, babe i dede, očuhe i maćehe, stričeve i tetke, kao i nećake i nećakinje, čine preostalih 205 slučajeva ili 7,25% od ukupnog broja prijavljenih slučajeva. Od njih, odnos između svestra (počinioca) i snaje se više ističe, sa 30 slučajeva, što čini 1,06%.

4.4 Demografska analiza žrtava i osumnjičenih za nasilje u porodici

Ovaj izveštaj takođe ispituje raspodelu porodičnog nasilja po starosnim grupama, fokusirajući se na žrtve kako bi se identifikovalo koje su starosne kategorije najviše pogođene. Razumevanje starosnog profila žrtava pruža važan uvid u prirodu porodičnog nasilja i pomaže u razvoju ciljanih politika prevencije i mera podrške.

Za 2025. godinu, Policija Kosova je registrovala 2.836 žrtava nasilja u porodici, a raspodela po starosnim grupama je prikazana u nastavku.

Grafikon 7. Pregled starosnih grupa za žrtve i osumnjičene

Tokom perioda izveštavanja, registrovano je ukupno 2.836 žrtava nasilja u porodici. Podaci pokazuju jasnu koncentraciju slučajeva među mladim i srednjovečnim odraslima. Žrtve starosti 20–30 godina predstavljaju najveću grupu, sa 669 slučajeva, što čini približno 23,6% svih registrovanih žrtava. Odmah zatim sledi starosna grupa od 30 do 40 godina, sa 630 žrtava ili oko 22,2% od ukupnog broja.

Žrtve starosti 40–50 godina takođe čine značajan udeo, sa 539 slučajeva (19%), dok one starosti 50–60 godina čine 324 slučaja (11,4%). Zajedno, ove starosne grupe potvrđuju da nasilje u porodici najčešće pogađa pojedince u njihovim ekonomski i društveno aktivnim godinama, životnoj fazi koja je često povezana sa povećanim porodičnim obavezama, finansijskim pritiscima i međuljudskim stresom.

Istovremeno, podaci ukazuju na to da nasilje u porodici pogađa sve starosne grupe, uključujući decu i starije osobe. Ukupno 216 žrtava (7,6%) je mlađe od 18 godina, dok 163 žrtve (5,7%) spadaju u starosnu grupu od 18 do 20 godina. Među starijim odraslima, 190 žrtava (6,7%) je starosti od 60 do 70 godina, 81 žrtva (2,9%) je starosti od 70 do 80 godina, a 24 žrtve (0,8%) su starosti 80 i više godina.

Ukupno je evidentirano 2.836 žrtava porodičnog nasilja, od kojih je 92,4% bilo punoletnih, dok je 216 žrtava (7,6%) bilo maloletno. Među osumnjičenima, 2.893 osobe su bile punoletne, što predstavlja 96,5% svih osumnjičenih, dok je 105 osumnjičenih (3,5%) bilo maloletno. Štaviše, od 1.081 osobe uhapšene zbog porodičnog nasilja, 1.054 (97,5%) su bile punoletne.

Generalno, nalazi pokazuju da osobe starosti od 20 do 40 godina čine skoro polovinu svih žrtava nasilja u porodici, što ovu starosnu grupu čini najpogođenijom. Ovaj obrazac naglašava potrebu za strategijama prevencije koje su osjetljive na starosnu dob, kao i za prilagođenom psihosocijalnom i institucionalnom podrškom koja se bavi specifičnim izazovima sa kojima se suočavaju pojedinci u ovim starosnim grupama, uz istovremeno obezbeđivanje adekvatne zaštite i za mlađe i za starije žrtve.

5. Rešavanje Slučajeva Nasilja u Porodici od Strane Državnog Tužilaštva

Državno tužilaštvo (u daljem tekstu: Tužilaštvo) igra centralnu ulogu u rešavanju problema porodičnog nasilja na Kosovu kroz istragu, podizanje optužnica i gonjenje počinitelaca. Ovaj odeljak procenjuje učinke osnovnih tužilaštava u periodu od januara do decembra 2025. godine, fokusirajući se na podatke vezane za krivične prijave i optužnice za nasilje u porodici. Analiza ističe i kapacitet tužilaštva da upravlja velikim brojem predmeta i tekuće izazove vezane za institucionalnu efikasnost, koherentnost i doslednost u rešavanju slučajeva porodičnog nasilja.

Kao deo ove procene, ovaj odeljak takođe procenjuje regionalne indikatore o raspodeli optužnica, pružajući jasniju sliku efikasnosti tužilaštva u različitim regionima Kosova.

Kao što je navedeno u prethodnim procenama programa „Just React“, tužilaštvo i dalje nema razvrstane podatke o polu osumnjičenih i žrtava. Ovaj nedostatak ukazuje na potrebu za jačom međuinstitucionalnom saradnjom i uspostavljanjem zajedničkog sistema podataka koji bi omogućio jedinstvene indikatore i sveobuhvatniju analizu slučajeva nasilja u porodici. Sistem za upravljanje informacijama o slučajevima koji koriste sudovi trebalo bi efikasnije koristiti i u potpunosti integrisati sa državnim bazom podataka kako bi se poboljšala tačnost, doslednost i dostupnost podataka u svim institucijama. Takva integracija bi omogućila razmenu informacija u realnom vremenu između sudova, tužilaštva, policije i socijalnih službi, smanjila fragmentaciju podataka i podržala razvoj jedinstvenih indikatora za praćenje slučajeva nasilja u porodici. Na kraju krajeva, povezani sistem bi ojačao institucionalnu koordinaciju, poboljšao praćenje slučajeva u celom pravosudnom lancu i doprineo informisanijem kreiranju politika i intervencijama zasnovanim na dokazima.

5.1 Krivične prijave i optužnice: Inicijativa za pravdu i zaštitu

U krivičnom pravnom sistemu, krivične prijave su primarna ulazna tačka za identifikaciju slučajeva porodičnog nasilja i rodno zasnovanog nasilja, jer pokreću istražne i tužilačke mere. S obzirom na značaj ovih krivičnih dela, krivične prijave igraju ključnu ulogu u otkrivanju obima problema, kako institucijama tako i široj javnosti. One su takođe prvi formalni korak u krivičnom pravnom procesu, omogućavajući pokretanje postupka protiv počinilaca i omogućavajući žrtvama pristup zaštitnim merama, uključujući naloge za zaštitu, socijalne usluge i pravnu podršku.

Prema zvaničnim podacima, Tužilaštvo je 2025. godine primilo ukupno 2.453 krivične prijave vezane za nasilje u porodici širom Kosova²², od kojih je 1.901 dovelo do optužnica. Ovo odgovara stopi podizanja optužnica od 77,5%, što ukazuje da je više od polovine prijavljenih slučajeva napredovalo do faze podizanja optužnice. Osnovno tužilaštvo u Gnjilanu podnelo je najviše krivičnih prijavi, 207 prijava od 244 prijave sa stopom podizanja optužnica od 84,8%. Tužilaštvo u Prizrenu drži drugu najvišu stopu podizanja optužnica po krivičnoj prijavi od 78,5%. Peć sledi sa stopom podizanja optužnica od 76,6%. Dok Priština ima najveći broj prijavi i optužnica, 1.020 i 718, respektivno, sa stopom podizanja optužnica od 70,4%.

Tabela 2. Prijavljeni slučajevi porodičnog nasilja osnovnim tužilaštvima u periodu januar – decembar 2025. godine.

Osnovno tužilaštvo	Priljene krivične prijave	Broj optužnica	Stopa optužnica %
Priština	1.020	718	70,4
Gnjilane	232	207	89,2
Uroševac	212	117	55,2
Đakovica	276	204	73,9
Peć	359	275	76,6
Prizren	354	278	78,5
Mitrovica	190	102	53,7
Ukupno	2.453	1.901	77,5

Iako ova brojka na nivou cele zemlje pokazuje značajan nivo angažovanja tužilaštva, ona takođe sugeriše da značajan deo krivičnih prijavi nije rezultirao optužnicama. Ovo se može tumačiti da izveštaji koje je sastavila policija nemaju čvrstu osnovu za tužilaštvo da nastavi sa optužnicama.

²² Podaci koje je Tužilački savet Kosova primio putem zahteva za slobodu informacija, 9. i 14. januara 2026. godine. Što se tiče broja optužnica u Peći, podaci su primljeni 29. januara 2026. godine od Osnovnog tužilaštva u Peći.

5.2 Regionalna podela optužnica za nasilje u porodici

Ovaj odeljak se bavi analizom regionalne distribucije optužnica za krivična dela nasilja u porodici širom Kosova. Da bi se obezbedila standardizovana i uporediva procena, primenjuje se ista metodologija koja se koristi za regionalnu distribuciju prijave nasilja u porodici koje je zabeležila Policija Kosova. Stopa optužnica na 10.000 stanovnika izračunava se za svaki region, na osnovu odgovarajuće veličine stanovništva.

Na osnovu podataka koje je dostavio Tužilački savet za 2025. godinu, Peć²³ ima najviše prijavljenih slučajeva na 10.000 stanovnika, 20,2 krivične prijave i stopu podizanja optužnica od 15,5 optužnica na 10.000 stanovnika. Region Prištine²⁴ ima slično visoku učestalost optužnica, sa 14,2 optužnice i 20,1 krivičnih prijava na 10.000 stanovnika. Gnjilane²⁵ ima učestalost od 13,4 optužnica i 15 krivičnih prijava na 10.000 stanovnika, što odražava slično aktivan odgovor tužilaštva na slučajeve porodičnog nasilja. Đakovica²⁶ i Prizren²⁷ pokazuju uporedive nivoe optužnica, svaka sa učestalošću od 12,4 i 12,2 optužnice, respektivno, i 16,8 i 15,6 krivičnih predmeta. Nasuprot tome, Uroševac²⁸ beleži znatno nižu učestalost optužnica, sa 6,5 i veću učestalost prijavljenih slučajeva od 11,7, dok Mitrovica²⁹ ima incidenciju od 5,4 optužnica i 10 slučajeva. Nacionalni prosek incidencije optužnica na 10.000 stanovnika je 11,9, a prosek prijavljenih slučajeva na 10.000 je 15,3. Treba napomenuti da se, za potrebe ove analize, Mitrovica procenjuje kao jedan region, bez razlike između severa i juga, na osnovu teritorijalne nadležnosti Tužilaštva, sa ukupno 190.591 stanovnika.

Tabela 3. Regionalni pregled krivičnih prijava za nasilje u porodici tokom 2025. godine

Osnovno tužilaštvo	Primljene krivične prijave	Stanovništvo regiona	Učestalost krivičnih prijava na 10.000 stanovnika
Priština	1.020	506.814	20,1
Gnjilane	232	154.669	15,0
Uroševac	212	180.583	11,7
Đakovica	276	164.386	16,8
Peć	359	177.974	20,2
Prizren	354	227.498	15,6
Mitrovica	190	190.591	10,0
Ukupno	2.453	1.602.515	15,3

23 Osnovno tužilaštvo u Peći pokriva Peć, Dečane, Klinu, Istok i Junik, videte više na: <https://pthpeje.prokuroria-rks.org/>.

24 Osnovno tužilaštvo u Prištini pokriva Prištinu, Kosovo Polje, Glogovac, Gračanicu, Lipljan, Obilić i Podujevo, videte više na: <https://pthprishtine.prokuroria-rks.org/>.

25 Osnovno tužilaštvo u Gnjilanu pokriva Gnjilane, Kamenicu, Ranilug, Novo Brdo, Vitinu, Klokot i Parteš, videti više na: <https://pthgjilan.prokuroria-rks.org/>.

26 Osnovno tužilaštvo u Đakovici pokriva Đakovicu, Mališevo i Orahovac, videti više na: <https://pthgakove.prokuroria-rks.org/>.

27 Osnovno tužilaštvo u Prizrenu pokriva Prizren, Suvu Reku, Dragaš i Mamušu, videti više na: <https://pthprizren.prokuroria-rks.org/>.

28 Osnovno tužilaštvo u Uroševcu pokriva Uroševac, Kačanik, Štimlje, Štrpce i Elez Han, videti više na: <https://pthferizaj.prokuroria-rks.org/>.

29 Osnovno tužilaštvo u Mitrovici pokriva Južnu Mitrovicu, Severnu Mitrovicu, Leposavić, Zubin Potok, Zvečan, Srbicu i Vučitrn, videte više na: <https://pthmitrovice.prokuroria-rks.org/>.

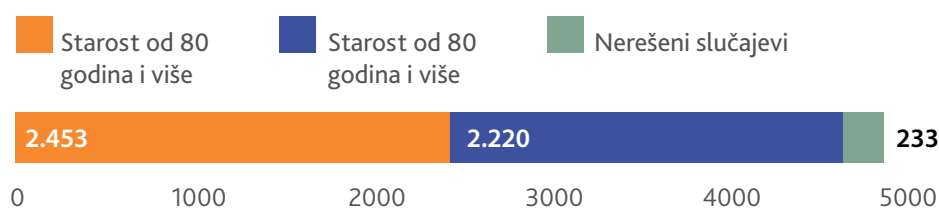
Tabela 4. Regionalni pregled optužnica za nasilje u porodici tokom 2025. godine

Region	Broj optužnica	Stanovništvo regiona	Učestalost optužnica na 10.000 stanovnika
Priština	718	506.814	14,2
Gnjilane	207	154.669	13,4
Uroševac	117	180.583	6,5
Đakovica	204	164.386	12,4
Peć	275	177.974	15,5
Prizren	278	227.498	12,2
Mitrovica	102	190.591	5,4
Ukupno	1.901	1.602.515	11,9

5.3 Evaluacija rada državnog tužioca u slučajevima porodičnog nasilja: Efikasnost i izazovi

Sastavni deo ovog poglavlja je procena učinka Tužilaštva za 2025. godinu, na osnovu podataka koje je dostavio TSK, a analiziranih u skladu sa metodologijom Evropske komisije za efikasnost pravosuđa (CEPEJ).³⁰ CEPEJ primenjuje ključne indikatore učinka kao što su stopa rešavanja predmeta (%), koeficijent obrta predmeta i vreme rešavanja predmeta kako bi procenio efikasnost pravosudnih institucija.

Na osnovu konsolidovanih podataka osnovnih tužilaštava, tokom perioda januar-decembar 2025. godine, primljeno je ukupno 2.453 novih slučajeva nasilja u porodici, dok je rešeno 2.220 slučajeva. Na kraju izveštajnog perioda, ostalo je nerešeno 233 slučaja.

Grafikon 8. Izveštaj o rešenim i nerešenim predmetima u tužilaštvima u 2025. godini

› Stopa rešavanja za 2025. godinu, %

Stopa rešavanja slučajeva (stopa rešavanja u procentima)³¹ meri odnos između rešenih predmeta i novoprimljenih predmeta tokom perioda izveštavanja i odražava kapacitet tužilaštva da upravlja pristiglim predmetima. Za period koji se razmatra, tužilaštvo je primilo ukupno 2.453 nova predmeta i rešilo ih je 2.220. Stopa rešavanja predmeta iznosi 90,5%, što ukazuje da je tužilaštvo rešilo većinu predmeta primljenih tokom godine.

30 Evropska komisija za efikasnost pravosuđa, Smernice CEPEJ o pravosudnoj statistici, dostupne na: <https://rm.coe.int/1680747678>.

31 Umesto izraza rešavanje, koristiće se izraz rukovanje, jer tužilaštva ne donose konačne odluke.

› Koeficijent obrta predmeta u 2025. godini

Koeficijent obrta predmeta (CTR) izračunava se kao odnos između rešenih i nerešenih predmeta i ilustruje sposobnost institucije da se nosi sa ukupnim brojem predmeta, uključujući zaostale predmete iz prethodnih perioda. Na osnovu broja rešenih i nerešenih predmeta, CTR za 2025. godinu je 9,5 (2.220/233), što znači da je tužilaštvo rešilo oko devet puta više predmeta nego što je ostalo u toku. Ovo predstavlja relativno snažan kapacitet obrta i ukazuje na kontinuirane napore da se smanji zaostatak nerešenih predmeta.

› Vreme za rešavanje 2025. godine

Vreme rešavanja (DT) procenjuje prosečno vreme potrebno za rešavanje predmeta i izračunava se povezivanjem 365 dana izveštajnog perioda sa koeficijentom obrta predmeta. Za 2025. godinu, vreme rešavanja za osnovna tužilaštva procenjuje se na približno 38,4 dana (365/9,5).

Zaključno, indikatori učinka pokazuju da je tužilaštvo pokazalo solidan nivo efikasnosti u rešavanju slučajeva nasilja u porodici, posebno u pogledu obrta predmeta i brzine obrade. Ipak, veliki broj predmeta i broj nerešenih predmeta i dalje izazivaju zabrinutost. Ovo naglašava da, pored institucionalne efikasnosti, postoji stalni jaz u sprečavanju i strukturnom rešavanju nasilja u porodici, što zahteva jače preventivne politike, ranu intervenciju i koordinisano delovanje u svim institucijama.

Grafikon 9. Poređenje podataka za stopu rešenosti u procentima, koeficijent obrta predmeta i vreme rešavanja predmeta tokom 2025. godine sa periodom jul 2023 - jun 2024. godine

	Stopa rešavanja predmeta %	Koeficijent obrta predmeta	Vreme rešavanja
2025	90.5%	9.5	38.4 dana
Jul 2023 – jun 2024	102.6%	2.7	131 dan

6. Rešavanje Slučajeva Nasilja u Porodici u Krivičnim Postupcima oOd Strane Osnovnih Sudova na Kosovu Tokom 2025. Godine

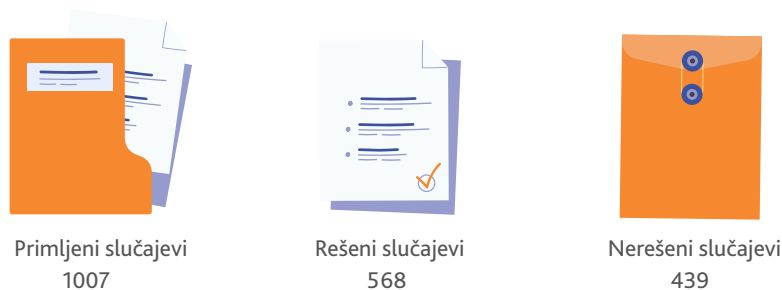
Ovo poglavlje analizira efikasnost sedam osnovnih sudova i njihovih odgovarajućih odeljenja u odnosu na razvoj krivičnih postupaka u slučajevima nasilja u porodici.³² Vredi napomenuti da je 16. januara 2026. godine koordinator za slučajeve nasilja u porodici podneo izveštaj SSK. Prema ovom izveštaju, sudovi na nacionalnom nivou za 2025. godinu su primili 1.013 predmeta i rešili 1.032 predmeta, odnosno efikasnost od 101%, odnosno uključujući predmete koji su bili aktivni u sudovima pre 2025. godine.³³ U međuvremenu, izveštaj GLPS analizira podatke koje je dostavila Kancelarija za statistiku SSK-a, izračunavajući efikasnost samo u slučajevima primljenim 2025. godine, prema metodologiji CEPEJ.

Prvi deo ovog poglavlja obuhvata podatke dobijene iz baze podataka SSK, uključujući važne elemente kao što su: broj primljenih, rešenih predmeta, vrsta sudske odluke, vrsta izrečene krivične sankcije i prosečno trajanje krivičnog postupka od prijema predmeta do dana objavljivanja odluke. Dok će drugi deo analizirati podatke dobijene sistematskim praćenjem suda putem Just React.

Podaci koje je dobio SSK analizirani su u kvantitativnom i kvalitativnom smislu koristeći indikatore definisane u metodologiji CEPEJ, kao što su: stopa rešavanja predmeta (%), koeficijent obrta predmeta i vreme rešavanja. Pored toga, SSK je odobrio Strateški plan informacionih tehnologija 2024-2029 za implementaciju alata digitalnog pravosuđa Evropske komisije za efikasnost pravosuđa (CEPEJ).³⁴

Na osnovu podataka SSK za 2025. godinu, sudovi prvog stepena, zajedno sa svojim ograncima, primili su ukupno 1007 predmeta sa krivičnim delom „Nasilje u porodici“ definisanim u članu 248 Krivičnog zakona Republike Kosovo (KZRK). Od ovih primljenih predmeta, rešeno je 568, dok ukupan broj nerešenih predmeta za izveštajni period dostiže 439 predmeta.

Grafikon 10. Izveštaj o rešenim i nerešenim predmetima na sudovima u 2025. godini

32 Baza podataka o krivičnim slučajevima nasilja u porodici, primljena preko Odeljenja za statistiku u SSK, februar 2026.

33 Sudski savet Kosova, Periodični izveštaj o slučajevima nasilja u porodici, januar 2026, https://www.gjyqesori-rks.org/wp-content/uploads/reports/77949_KGJK_Plani_Strategjik_TI_se_%202024_2029_Zbatimi_Mjeteve_te_drejtisesise_digjitale_te_CEPEJ.pdf.

34 Strateški plan za IT Sudskog saveta Kosova za period 2024-2029: Implementacija digitalnih alata za pravosuđe CEPEJ, dostupan na : https://www.gjyqesori-rks.org/wp-content/uploads/reports/77949_KGJK_Plani_Strategjik_TI_se_%202024_2029_Zbatimi_Mjeteve_te_drejtisesise_digjitale_te_CEPEJ.pdf.

› Stopa rešavanja za 2025. godinu u %

Stopa rešavanja predmeta je definisana kao odnos rešenih predmeta i novoprimljenih predmeta, pomnožen sa 100, da bi se dobio procenat radnog kapaciteta osnovnih sudova na Kosovu za izveštajni period. U ovom izveštajnom periodu, stopa rešavanja predmeta (u daljem tekstu: CR) na Kosovu je 56%, što odražava da se sudovi suočavaju sa izazovima u efikasnom upravljanju predmetima. Ovaj procenat efikasnosti osnovnih sudova za ovaj izveštajni period odražava izazov u upravljanju slučajevima nasilja u porodici od strane pravosuđa, jer nisu uspeli da reše ni polovinu predmeta koje su primili u periodu januar - decembar 2025. godine.

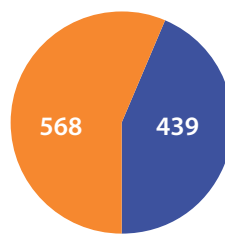
Tabela 5. Podaci o broju primljenih predmeta, rešenih predmeta i nerešenih predmeta u osnovnim sudovima i odeljenjima za 2025. godinu

	Prihvaćeni slučajevi	Rešeni slučajevi	Nerešeni slučajevi
Osnovni sud Priština	192	108	84
Odeljenje Podujevo	61	41	20
Odeljenje Gračanica	18	10	8
Odeljenje Lipjan	34	13	21
Odeljenje Glogovac	34	22	12
Odeljenje Kosovo Polje	90	51	39
Osnovni sud Gnjilane	74	26	48
Odeljenje Kamenica	15	10	5
Odeljenje Vitina	19	12	7
Odeljenje Novo Brdo	5	1	4
Osnovni sud Prizren	88	55	33
Odeljenje Suva Reka	21	8	13
Odeljenje Dragaš	2	1	1
Osnovni sud Mitrovica	16	10	6
Odeljenje Leposavić	0	0	0
Odeljenje Vučitrn	12	5	7
Odeljenje Zubin Potok	0	0	0
Odeljenje Srbica	7	6	1
Osnovni sud Đakovica	63	47	16
Odeljenje Mališevo	23	7	16
Odeljenje Orahovac	32	24	8
Osnovni sud Peć	93	50	43
Odeljenje Istok	25	13	12
Odeljenje Klina	21	14	7
Odeljenje Dečani	10	4	6
Osnovni sud Uroševac	43	23	20
Odeljenje Kačanik	3	2	1
Odeljenje Štrpce	6	5	1
Ukupno	1007	568	439

› Koeficijent obrta predmeta u 2025. godini

Koeficijent obrta predmeta (CTR) predstavlja odnos između rešenih i nerešenih predmeta tokom datog perioda i kao indikator meri sposobnost sistema da se nosi sa ukupnim brojem predmeta i da ih reši, uključujući i one nerešene iz prethodnih perioda. S obzirom na to da su osnovni sudovi tokom izveštajnog perioda rešili 568 predmeta, dok je 439 ostalo nerešeno, CTR iznosi 1,3, što predstavlja veći odnos između rešenih predmeta i onih koji su ostali u radu. Stoga, ova vrednost CTR ukazuje na to da su sudovi u stanju da se nose sa prilivom predmeta i da broj rešenih predmeta održe većim od broja predmeta koji čekaju epilog.

Grafikon 11. Indikator koeficijenta obrta predmeta za sudove

CTR 568/439=1.3

› Vreme rešavanja

Vreme rešavanja predmeta predstavlja odnos između izveštajnog perioda – 365 dana u godini i stope obrta predmeta koju ostvaruju sudovi. Indikator ima za cilj da odrazi vreme, odnosno prosečan broj dana potrebnih za završetak predmeta od njegovog prijema do donošenja presude. Iz odnosa dana izveštajnog perioda i vrednosti CTR, proizilazi da je osnovnim sudovima bilo potrebno oko 281 dan da reše predmet u izveštajnom periodu (365/1,3). Ova vrednost vremena rešavanja predmeta pokazuje da se prvostepeni sudovi nisu pokazali efikasnim u pogledu vremena za rešavanje predmeta, ni u poređenju sa evropskim standardima niti u pogledu same prikazane efikasnosti, npr. u periodu jul 2023 – avgust 2024. Ovaj rezultat odražava potrebu za adekvatnijim upravljanjem svim sudovima sa slučajevima nasilja u porodici.

Grafikon 12. Indikator vremena rešavanja

Izveštajni period	365
CTR	1.3
Vreme rešavanja	Izveštajni period/CTR = 281

Grafikon 13. Poređenje podataka za stopu rešenosti u procentima, koeficijent obrta predmeta i vreme rešavanja predmeta tokom 2025. godine sa periodom jul 2023 - jun 2024. godine

	Stopa rešavanja %	Koeficijent obrta predmeta	Vreme rešavanja
2025	56%	1.3	281 ditë
Jul 2023 – jun 2024	74%	1.3	262 ditë

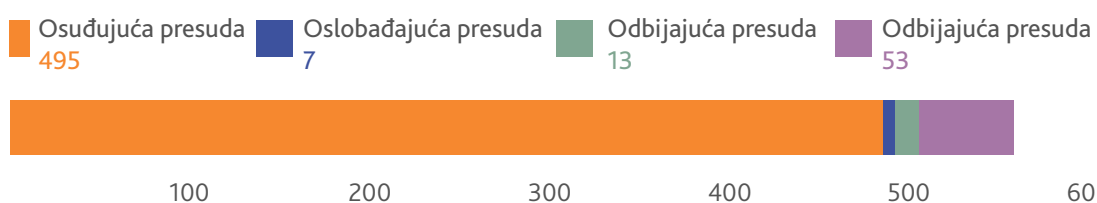
6.1 Analiza podataka o pravosnažnim krivičnim presudama u slučajevima nasilja u porodici od strane osnovnih sudova na Kosovu

U ovom odeljku će se analizirati tri važna elementa odlučivanja osnovnih sudova u slučajevima nasilja u porodici. Prvo će se analizirati koje su vrste presuda sudovi doneli u vezi sa okrivljenima za ovo krivično delo, zatim koje su bile najčešće izricane kazne, u koliko je od obrađenih slučajeva bilo priznanja krivice od strane okrivljenih i koliko često su sudovi donosili presude u slučajevima nasilja u porodici tokom perioda izveštavanja.

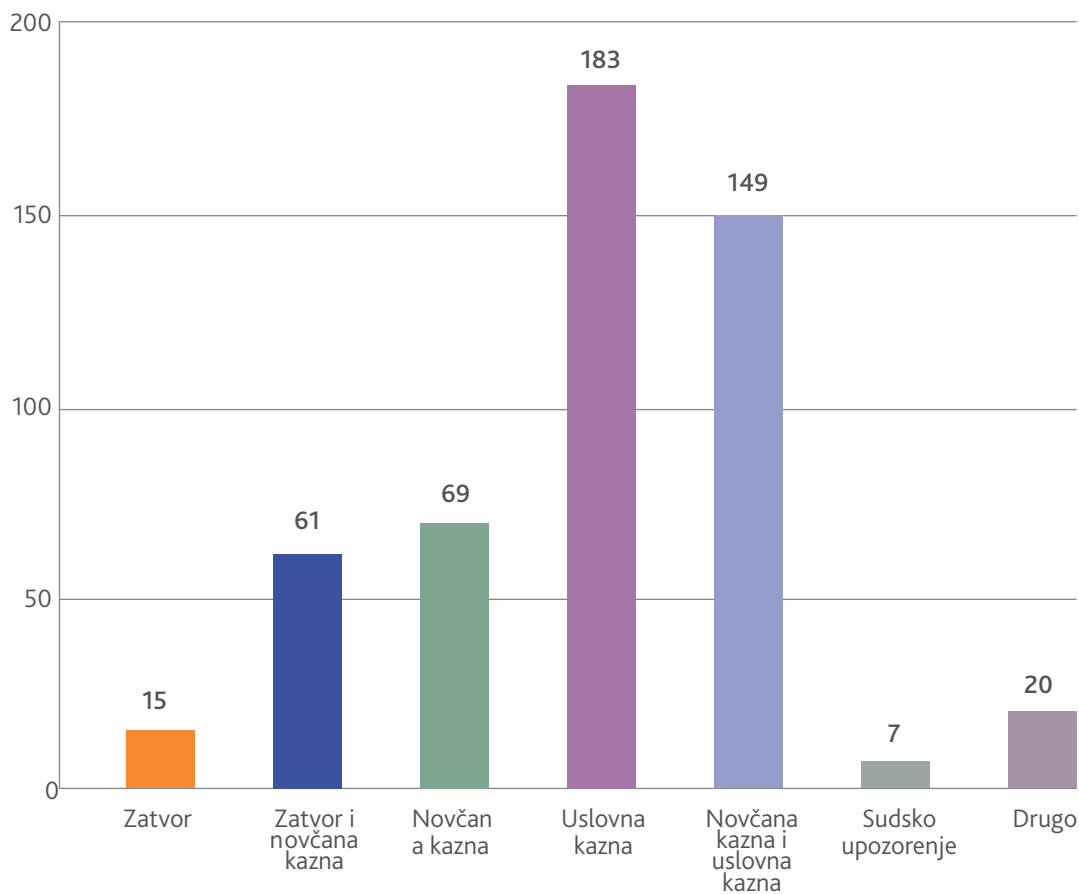
Prema odredbama Zakonika o krivičnom postupku (ZKP), sudovi mogu doneti tri vrste odluka nakon razmatranja optužnice protiv okrivljenih za nasilje u porodici i druga krivična dela. Tako, sudovi mogu doneti osuđujuću presudu ako okrivljeni prizna krivicu ili se tokom postupka dokaže da je počinio krivično delo. U slučajevima kada delo za koje se okrivljeni tereti ne predstavlja krivično delo, ili postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost ili nije dokazano da je okrivljeni počinio krivično delo za koje se tereti, sud donosi oslobađajuću presudu. Treća vrsta presude je odbijajuća presuda, koja se donosi u slučajevima kada je: državni tužilac odustao od optužbe od otvaranja do završetka sudskog ročišta; okrivljeni je suđen za isto delo pravosnažnom presudom; nastupila je zastarelost krivičnog ...

Podaci koje je dostavio SSK za 2025. godinu odražavaju visoku stopu osuđujućih presuda, što implicira da je preko 87% optuženih za nasilje u porodici proglašeno krivim i osuđeno od strane sudova, a ova stopa se takođe poklapa sa profesionalnim nivoom optužnica koje podiže državni tužilac, jer oni uglavnom uspevaju da utvrde krivičnu odgovornost optuženih, bilo priznanjem krivice ili tokom sudskog postupka.

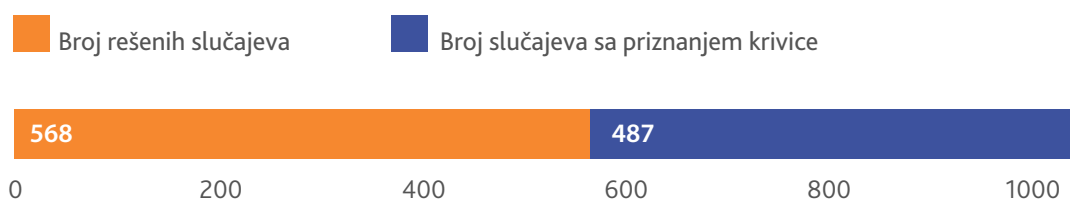
Grafikon 14. Vrste sudskih odluka u slučajevima nasilja u porodici

Od 495 slučajeva u kojima su sudovi doneli presude o osuđujućoj kazni, samo u 145 slučajeva izrečene su efektivne kazne kao što su zatvor, kazna zatvora i novčana kazna, kao i samo novčana kazna. Ostatak kazni su uslovne osude, sudske opomene i mere obaveznog lečenja. Preciznije, samo u 1 od 3 slučajeva nasilja u porodici sudovi izriču efektivne kazne, dok se u oko 70% slučajeva izriču uslovne osude, sudske opomene ili druge mere. KZRK izričito propisuje da je kazna za lica proglašena krivima za krivično delo nasilja u porodici novčana kazna i kazna zatvora do 3 godine. Stoga je ova odredba jasna u pogledu kaznene mere koju sudovi moraju izreći, ali podaci pokazuju da se samo u 14% slučajeva izriče kumulativna kazna propisana KZRK.

Grafikon 15. Vrste osuđujućih presuda u slučajevima nasilja u porodici

Podaci koje je dostavio SSK o sudskim odlukama sudova prvog stepena u krivičnim postupcima vođenim protiv okrivljenih za nasilje u porodici ukazuju na to da su u 85% slučajeva oni rešeni priznanjem krivice. Dakle, u 487 od 568 rešenih slučajeva, okrivljeni su priznali krivicu u vezi sa optužbom za krivično delo nasilja u porodici. Ova okolnost je uticala na sudove u svim ovim slučajevima da donesu presude o osuđujućoj presudi, ali ono što ostaje zabrinjavajuće jeste kaznena politika koju sudovi slede u odnosu na ove okrivljene.

Grafikon 16. Izveštaj o broju rešenih slučajeva i broju slučajeva sa priznanjem krivice

S obzirom na to da postoji tako visoka stopa slučajeva u kojima optuženi za nasilje u porodici priznaju krivicu, ovo bi trebalo da odražava vremensku efikasnost sudova u rešavanju slučajeva. Kao što je gore navedeno, ako je prosečno trajanje rešavanja slučajeva 281 dan, to bi trebalo da znači da sudovi treba da budu proaktivniji u rešavanju ovih slučajeva, minimizirajući razloge za njihovo kašnjenje, bilo zbog odsustva stranaka ili drugih proceduralnih prepreka.

U sledećem delu se analizira koji je osnovni sud pokazao najveću efikasnost u donošenju konačnih odluka za slučajeve nasilja u porodici tokom 2025. godine. Sprovodi se deljenjem broja rešenih slučajeva sa brojem dana u tom periodu, što pruža meru koliko je dana, u proseku, bilo potrebno da se reši barem jedan slučaj nasilja u porodici.

Tabela 6. Prosečno trajanje rešavanja predmeta u sudskim odeljenjima

	Rešeni slučajevi	Dani izveštajnog perioda	Prosečno trajanje u danima
Osnovni sud Priština	83	365	4
Odeljenje Podujevo	41	365	9
Odeljenje Gračanica	10	365	37
Odeljenje Lipljan	13	365	28
Odeljenje Glogovac	22	365	17
Odeljenje Kosovo Polje	51	365	7
Osnovni sud Gnjilane	26	365	14
Odeljenje Kamenica	10	365	37
Odeljenje Vitina	7	365	52
Odeljenje Novo Brdo	1	365	365
Osnovni sud Prizren	55	365	7
Odeljenje Suva Reka	8	365	46
Odeljenje Dragaš	1	365	365
Osnovni sud Mitrovica	10	365	37
Odeljenje Leposavić	0	365	0
Odeljenje Vučitrn	5	365	73
Odeljenje Zubin Potok	0	365	0
Odeljenje Srbica	6	365	61
Osnovni sud Đakovica	47	365	8
Odeljenje Mališevo	7	365	52
Odeljenje Orahovac	24	365	15
Osnovni sud Peć	50	365	7
Odeljenje Istok	13	365	28
Odeljenje Klina	14	365	26
Odeljenje Dečani	4	365	91
Osnovni sud Uroševac	23	365	16
Odeljenje Kačanik	2	365	183
Odeljenje Štrpce	5	365	73

Kao što je prikazano u tabeli iznad, Osnovni sud u Prištini prednjači po prosečnoj vremenskoj efikasnosti rešavanja predmeta, tako da je najmanje svakog četvrtog dana u izveštajnom periodu doneo odluku u slučajevima nasilja u porodici. Slede ga, prema ovom proseku, Osnovni sudovi u Peći i Prizrenu, dok su područni sudovi u Novom Brdu i Dragašu ređe donosili odluke u slučajevima nasilja u porodici, odnosno jednu u celom godišnjem periodu.

S obzirom na to da je Administrativnim uputstvom br. 01/2025 o objavljivanju sudskih odluka, SSK zabranio objavljivanje odluka u vezi sa krivičnim delima počinjenim u porodičnom odnosu, uključujući i dela nasilja u porodici, pored transparentnosti pravosuđa, ovo je dodatno otežalo analizu načina na koji sudovi vode ove slučajeve. Stoga, SSK-u ostaje obaveza da, u ovim okolnostima, primeni rešenje koje, s jedne strane, štiti poverljivost krivičnog postupka u slučajevima nasilja u porodici, a s druge strane, pruža podatke o različitim pokazateljima u vezi sa rešavanjem ovih slučajeva od strane osnovnih sudova, posebno u istraživačke svrhe.

6.2 Unutar sudova: Analiza praćenja rada suda

Ovo poglavlje će analizirati podatke dobijene direktnim sudskim praćenjem slučajeva nasilja u porodici na sudskim sednicama održanim u sedam osnovnih sudova na Kosovu. Pokriva period od maja do decembra 2025. godine i podeljeno je u dve kategorije: slučajevi nasilja u porodici i drugi slučajevi rodno zasnovanog nasilja, gde je glavni element činjenica da su optuženi i žrtve različitog pola.³⁵ Tokom ovog perioda, praćeno je ukupno 830 sudskih ročišta, od kojih je 448 bilo vezano za nasilje u porodici, dok je još 382 ročišta bilo sa elementima rodno zasnovanog nasilja ili drugih krivičnih dela povezanih sa ovim elementom.

Tabela 7. Sesije praćenja suda maj-decembar 2025.

Praćenje rada suda (maj-decembar 2025.)	Sudski slučajevi nasilja u porodici	Sudske sesije za nasilje u porodici	Sudski slučajevi za rodno zasnovano nasilje	Sudske sesije za rodno zasnovano nasilje
Osnovni sud Priština	54	55	27	42
Osnovni sud Gnjilane	73	89	69	73
Osnovni sud Prizren	80	96	31	62
Osnovni sud Mitrovica	24	28	39	44
Osnovni sud Đakovica	81	114	48	62
Osnovni sud Peć	1	1	1	1
Osnovni sud Uroševac	89	64	30	98
Ukupno	402	448	245	382

Što se tiče faze krivičnog postupka, praćeno je 447 sudskih ročišta tokom prvog ročišta i 327 ročišta na kojima je održano sudsko ročište protiv okrivljenih. Pored toga, praćeno je i 56 drugih ročišta koja se odnose na postupak izricanja zaštitnih naloga od strane građanskog odeljenja nadležnih sudova ili objavljivanja presuda. Prema podacima praćenja, oko 54% praćenih sudskih ročišta bilo je u slučajevima u kojima je održana faza prvog ročišta optužnica. Oko 40% ostalih ročišta odnosilo se na praćenje predmeta u fazi sudskog ročišta, dok je 6% od ukupnog broja praćenih ročišta bilo prirode izricanja zaštitnih naloga, objavljivanja presuda, itd.

³⁵ Baza podataka slučajeva nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja obezbeđena je pomoću monitoringa Just React.

Grafikon 17. Priroda postupaka u praćenim sudskim slučajevima

Sudske slučajeve praćene tokom ovog perioda karakterisalo je i otkazivanje sudskih ročišta. Tako je od 830 praćenih ročišta, njih 260 odloženo zbog neispunjenih zakonskih uslova. Glavni razlog za odlaganje sudskih ročišta bio je odsustvo stranaka. Tako je u 155 od 260 odloženih ročišta razlog bio neobezbeđivanje prisustva okrivljenog u krivičnom postupku, 22 sudska ročišta nisu održana zbog odsustva tužioca, dok su ostala odložena zbog odsustva advokata, odbrani nisu dostavljeni spisi predmeta iz Tužilaštva, itd.

Grafikon 18. Izveštaj između održanih i odloženih sudskih ročišta**Tabela 8. Razlozi za odlaganje sudskih ročišta**

Neobezbeđivanje prisustva okrivljenog	155
Odsustvo državnog tužioca	22
Na zahtev državnog tužioca	10
Odsustvo žrtve	6
Odsustvo svedoka	5
Drugo	62

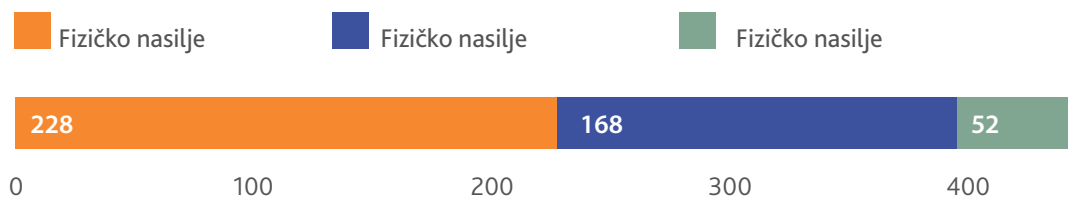
Tim za praćenje je takođe posmatrao sudska ročišta obeležena proceduralnim kršenjima i neadekvatnim upravljanjem od strane sudija. Neka od ključnih proceduralnih pitanja i drugih identifikovanih nedostataka uključuju:

Proceduralne povrede i nedostatak pravilnog upravljanja	
1	Netačno evidentiranje toka postupka u zapisniku
2	Nedodeljivanje advokata po službenoj dužnosti optuženom uprkos zahtevu stranke
3	Nedostavljanje spisa predmeta strankama od strane državnog tužioca i slučajevi održavanja sudskih ročišta bez ispunjavanja ove zakonske obaveze
4	Nezadovoljavajući nivo tretmana žrtve pozvane za svedoka
5	Neblagovremeno obaveštavanje stranaka o održavanju sudskog ročišta
6	Sudska ročišta počinju sa zakašnjenjem

6.3 Karakteristike slučajeva porodičnog nasilja prema podacima praćenja

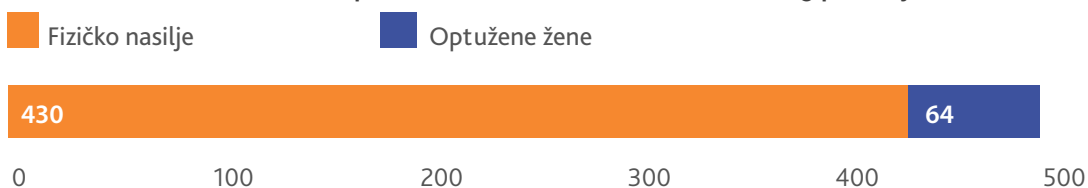
Na osnovu 448 praćenih sudskih ročišta u slučajevima nasilja u porodici, podaci pokazuju da je u 50% slučajeva najčešći tip nasilja u porodičnom odnosu bilo fizičko nasilje (228 od 448), a zatim psihološko nasilje u 42% slučajeva (168 od 448). Preostali slučajevi su uključivali kombinaciju ova dva tipa nasilja, kao i seksualno ili ekonomsko nasilje.

Grafikon 19. Vrste nasilja koje se primenjuje na osnovu sudskog praćenja

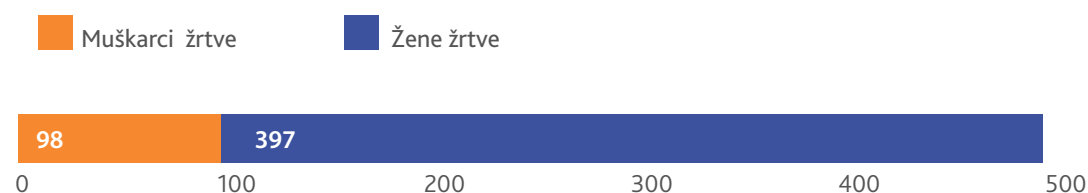

U većini praćenih slučajeva (89%), nasilje je počinila samo jedna osoba koja je bila u porodičnoj vezi sa žrtvom, dok su se u preostalim slučajevima radilo o dva ili više optuženih lica koja su vršila nasilje nad članom porodice. Što se tiče broja žrtava, praćenjem je utvrđeno da je u 377 od 448 ročišta samo jedna osoba bila oštećena strana, dok je u ostalim slučajevima između dve i četiri osobe imalo status žrtve porodičnog nasilja.

U slučajevima koje je pratio Just React tokom perioda maj–decembar 2025. godine, bilo je 494 osobe optužene za nasilje u porodici, od kojih je 430 bilo muškaraca i 64 žene. Shodno tome, ovi podaci pokazuju da je oko 87% optuženih za nasilje u porodici bilo muškaraca, dok je 13% bilo žena.

Grafikon 20. Odnos između optuženih muškaraca i žena sa sudskog praćenja

Još jedna karakteristika dobijena praćenjem sudskih ročišta je odnos polova među žrtvama porodičnog nasilja. Podaci pokazuju da su od 528 žrtava 98 bili muškarci, dok su 397 bile žene. Dakle, ovi podaci ukazuju da su približno tri od četiri, odnosno 75% žrtava porodičnog nasilja žene.

Grafikon 21. Izveštaj o odnosu između muškaraca i žena žrtava na osnovu praćenja suda

Što se tiče porodičnih odnosa između optuženog i žrtve, podaci praćenja pokazuju da preovlađuju slučajevi koji uključuju supružnike (181), odnose roditelj-dete (90), razvedene osobe (54), osobe u vanbračnim vezama (42) i druge porodične odnose (kao što su brat-brat, sestra-sestra, dete-roditelj itd.).

Tabela 9. Porodični odnos između optuženog i žrtve na osnovu praćenja suda

Porodični odnos	Broj slučajeva
Supružnici	181
Odnosi roditelja i deteta	90
Razvedene osobe	54
Osobe u vanbračnim vezama	42
Drugi porodični odnosi (npr. brat-brat, sestra-sestra, dete-roditelj itd.)	

7. Nalazi i preporuke

Kosovo ima konsolidovan pravni okvir u vezi sa sprečavanjem nasilja u porodici i nasilja nad ženama, zaštitom žrtava i kaznenim merama protiv lica koja počine ovo krivično delo. Zakon o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno sudskim odlukama se ne primenjuje pravilno. Od njegovog usvajanja 2015. godine, trebalo je 9 godina da počne sa njegovom primenom i on je još uvek u početnoj fazi. Nadležne institucije trebalo bi da se fokusiraju na punu primenu važećeg zakonodavstva i da teže daljem unapređenju ovog zakonodavstva kriminalizacijom onlajn nasilja i femicida.

Policija Kosova je 2025. godine zabeležila 2.815 slučajeva nasilja u porodici, što odgovara stopi od 17,6 slučajeva na 10.000 stanovnika. Ovi slučajevi su uključivali 2.836 žrtava, 2.998 osumnjičenih i rezultirali su sa 1.081 hapšenjem. Tužilaštvo je 2025. godine primilo 2.453 krivične prijave za nasilje u porodici i podnelo 1.630 optužnica, što je rezultiralo ukupnom stopom optužnica od 66,5%. Vreme rešavanja predmeta u postupku je 41,6 dana. Postoji jasna razlika između prijavljenih slučajeva policiji, krivičnih prijava tužilaštvu i optužnica.

Iz podataka koje je dostavio SSK, proizilazi da su osnovni sudovi u 2025. godini primili 1007 slučajeva nasilja u porodici, od kojih je 568 rešeno, dok je 439 slučajeva ostalo nerešeno. Stopa rešavanja slučajeva koje vode osnovni sudovi prema podacima SSK je 56%, dok je vreme rešavanja koje je sudovima potrebno da reše slučaj nasilja u porodici 281 dan. U bazi podataka SSK nedostaju važni elementi podataka, kao što su segregacija po polu i starosti i žrtava i optuženih, porodični odnosi, ekonomski status ili vrsta izazvanog nasilja u porodici.

U 87% rešenih slučajeva, sudovi su objavili osuđujuće presude, dok je samo 1/3 okrivljenih osuđena na pravosnažnu kaznu. 85% okrivljenih je priznalo krivicu za krivično delo nasilja u porodici.

Izazovi u direktnom praćenju sudskih ročišta za nasilje u porodici, neobjavlivanje presuda i odsustvo nekih indikatora u bazi podataka SSK, izazivaju zabrinutost zbog nedostatka transparentnosti i rizika od neprimene ili neadekvatne primene politika usmerenih na povećanje efikasnosti postupanja u ovim slučajevima. Praćenje efikasnosti suda i upravljanje podacima ne koristi u potpunosti dostupne državne podatke, stoga ne postoji veza između Informacionog sistema za upravljanje slučajevima i državne baze podataka.

Just React je pratio 830 sudskih ročišta u okviru osnovnih sudova, od kojih je 448 bilo o nasilju u porodici, dok je još 382 sednice bilo sa elementima rodno zasnovanog nasilja ili drugih krivičnih dela povezanih sa ovim elementom. Od 830 praćenih ročišta, 260 je odloženo jer nisu bili ispunjeni zakonski uslovi za njihovo održavanje. Glavni razlog za odlaganje sudskih ročišta bio je odsustvo stranaka.

Postupne povrede i drugi nedostaci koji su karakterisali praćena sudska ročišta su: netačno evidentiranje toka postupka u zapisniku; nedodeljivanje advokata po službenoj dužnosti optuženom uprkos zahtevu stranke; nedostavljanje spisa predmeta strankama od strane državnog tužioca i slučajevi održavanja sudskih ročišta bez ispunjavanja ove zakonske obaveze; nezadovoljavajuće nivo tretmana žrtve pozvane za svedoka; neblagovremeno obaveštavanje stranaka o održavanju sudskog ročišta; sudska ročišta počinju sa zakašnjenjem, itd. Stoga je odgovornost suda, tužilaštva i advokata da doprinesu efikasnim i delotvornim sudskim postupcima u zaštiti prava uključenih stranaka.

Najčešći tip nasilja koji optuženi koriste prema žrtvama je fizičko nasilje, dok je u većini slučajeva samo jedna osoba optužena za nasilje u porodici. Što se tiče pola, 87% optuženih su muškarci, dok su 75% žrtava nasilja u porodici žene. Nasilje u porodici se najčešće javlja u odnosima između supružnika, zatim u odnosima roditelj-dete, razvedenih osoba itd.

Na osnovu nalaza, date su sledeće preporuke za institucije koje se bave slučajevima porodičnog nasilja i rodno zasnovanog nasilja:

- Ministarstvo pravde trebalo bi da predloži unapređenje ili ažuriranje zakona kojim se kriminalizuje onlajn nasilje nad ženama na Kosovu.
- Vlada Kosova/Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo pravde trebalo bi da preduzmu mere kako bi se obezbedila puna primena Zakona br. 05/L-003 o elektronskom nadzoru lica čije je kretanje ograničeno sudskom odlukom, koji je na snazi od 2015. godine.
- Informacioni sistem za upravljanje predmetima koji koriste sudovi trebalo bi efikasnije koristiti i integrisati sa državnim bazom podataka kako bi se osiguralo bolje upravljanje podacima i institucionalna koordinacija.
- Policijski izveštaji treba da budu sveobuhvatniji i detaljniji kako bi se olakšala sposobnost tužilaštva da efikasnije proceni dokaze i pokrene optužnice.
- SSK bi trebalo da u svoju bazu podataka uključi podatke koji pružaju podatke o polu optuženih i žrtava, njihovom porodičnom odnosu, ekonomskom statusu, ukupnoj izrečenoj kazni, vremenu od prijema do rešavanja slučaja, vrsti nasilja u porodici koje je izazvano, starosnoj grupi optuženih i žrtava, itd.
- Sudovi bi trebalo da povećaju vremensku efikasnost rešavanja predmeta i da primenjuju kaznenu politiku u skladu sa važećim zakonom prema onima osuđenim za nasilje u porodici, izričući kazne zatvora i novčane kazne;
- Sudije treba da preduzmu mere kako bi osigurale prisustvo stranaka na sudskim sednicama, čime bi se smanjio broj odloženih sednica;
- Sudije bi trebalo efikasnije da upravljaju i poštuju odredbe krivičnog postupka tokom sudskih ročišta, minimizirajući slučajeve u kojima sudska ročišta ne uspevaju zbog neblagovremenog obaveštavanja stranaka ili zbog toga što se strankama ne dostavljaju spisi predmeta;
- Tužiocima bi trebalo da izbegavaju slučajeve odsustva sa sudskih sednica i da blagovremeno dostavljaju strankama spise predmeta;
- Advokati optuženih za nasilje u porodici trebalo bi da daju prioritet zastupanju u ovim slučajevima, minimizirajući praksu otkazivanja ročišta zbog njihovog odsustva.

Funded by
the European Union

Rezultati i nedostaci: institucionalni odgovori na nasilje u porodici u 2025

Mart 2026

Group for Legal
and Political
Studies